

WORDPRESS 3.2 WWW-sivuston julkaisujärjestelmänä

Case: Hyvinvointipiste Orkidea

Mari Nurmi

Opinnäytetyö
Marraskuu 2011
Tietojenkäsittelyn koulutusohjelma
Digimedian suuntautumisvaihtoehto
Tampereen ammattikorkeakoulu

TIIVISTELMÄ

Tampereen ammattikorkeakoulu
Tietojenkäsittelyn koulutusohjelma
Digimedian suuntautumisvaihtoehto

NURMI, MARI: WordPress 3.2 WWW-sivuston julkaisujärjestelmänä Case: Hyvinvointipiste Orkidea

Opinnäytetyö 45 sivua, liitteet 22 sivua
Marraskuu 2011

Hyvinvointipiste Orkidea on pieni yhden naisen yritys, joka tarjoaa hieronta- ja liikuntapalveluja. Yrityksen omistaja antoi toimeksiannon luoda Hyvinvointipiste Orkidealle WWW-sivuston. Sivusto muodostuisi staattisista sivuista, jotka antavat tietoa yrityksestä. Lisäksi sivustoon haluttiin helposti päivitettävä uutiset-sivu. Sivustosta haluttiin sellainen, että omistaja pystyy itse päivittämään sen sisältöä. WWW-sivuston tarkoituksena oli lisätä Hyvinvointipiste Orkidean näkyvyyttä.

Sivuston pohjaksi valittiin WordPress-järjestelmä helppokäyttöisyyden vuoksi. Järjestelmän mukana tulee hallintosivusto, jonka avulla WWW-sivustoa voi päivittää ilman HTML-osaamista. WordPress päivittyi opinnäytetyön aikana, ja lopulliseksi versioksi jäi 3.2.1. Versiopäivitys tuli sopivasti, sillä se kevensi edelleen järjestelmää. WWW-sivuston rinnalle tehtiin käyttöohje, jonka avulla omistaja pystyy päivittämään sivustoa itsenäisesti.

WordPress osoittautui hyväksi valinnaksi Hyvinvointipiste Orkidean WWW-sivuston pohjaksi. WordPress on kehitetty todella pitkälle, minkä ansiosta lähes kaikki toiminnot voi tehdä suoraan hallintosivustolta. Järjestelmän koodiin ei tarvitse koskea. Sivusto valmistui opinnäytetyön aikana, ja syyskuussa 2011 se siirrettiin Hyvinvointipiste Orkidean omalle palvelimelle. Kokonaisuudessaan työ onnistui hyvin, ja WWW-sivusto täytti sille asetetut vaatimukset. On vaikea sanoa tässä vaiheessa, kuinka paljon yrityksen näkyvyys lisääntyy sivuston myötä.

Asiasanat: WordPress, helppokäyttöisyys, käyttöohje

ABSTRACT

Tampereen ammattikorkeakoulu
Tampere University of Applied Sciences
Degree Programme in Business Information Systems

NURMI, MARI: WordPress 3.2 in Website Publishing Case: Hyvinvointipiste Orkidea

Bachelor's thesis 45 pages, appendices 22 pages
November 2011

Hyvinvointipiste Orkidea is a small business which offers massage and sport services. The business owner Kerttu Huttunen gave the assignment to create a website for the Hyvinvointipiste Orkidea. The idea was to create the website mainly by using static pages. In addition, the site should contain an easily updateable news page. The main purpose of the website was to increase the visibility of the business.

The decision was to use WordPress as a base for the website. An easily usable control panel is included in the WordPress. It is possible to update and maintain a website via the control panel without knowing any HTML techniques. WordPress was updated during this Bachelor's thesis work and the final version was 3.2.1 at the time of completion of this thesis. Upgrade was suitable because it lightened the system even further. In addition to the website a user's guide was also created, which will allow the owner to update the site independently.

WordPress turned out to be a great choice for the basis of the website. With the last several updates to WordPress, the usability of the system has been improved greatly. Currently one can do almost everything for a website by using the control panel. The website for Hyvinvointipiste Orkidea was completed during this thesis work, and succeeded to meet the set requirements. It is difficult to say yet if the website increased the company's visibility, because it has not been public for long.

Key Words: WordPress, usability, user's guide

SISÄLLYS

1 JOHDANTO	5
2 WORDPRESS.....	7
2.1 WordPress 3.2	7
2.2 WordPress julkaisujärjestelmänä	8
2.3 WordPress yhteisö.....	9
3 WWW-SIVUSTO WORDPRESSILLÄ	10
3.1 Hallintosivusto	11
3.2 Teemat.....	13
3.3 Lapsiteema	16
3.4 Käyttäjät	18
3.5 Lisäosat	18
3.6 Asetukset.....	19
3.7 WordPress silmukka.....	22
4 HYVINVOINTIPISTE ORKIDEA	24
4.1 WWW-sivun rakenne.....	24
4.2 Ulkoasu	27
4.3 Asetukset ja käyttäjäroolit.....	28
4.4 Lisäosat	29
4.4.1 Akismet	29
4.4.2 qTranslate.....	30
4.4.3 WP Title 2	32
4.4.4 Simple Image Link.....	32
4.4.5 Form Manager.....	34
4.5 Hallintosivuston siistiminen.....	34
5 KÄYTTÖOHJE	37
5.1 Käyttöohjeen laatiminen	37
5.2 Käyttöohje Hyvinvointipiste Orkidealle	38
6 WWW-SIVUSTON JATKOKEHITYS.....	40
7 POHDINTA	41
LÄHTEET.....	43
LIITE.....	46

1 JOHDANTO

Innostuin opinnäytetyön aiheesta tehdessäni työharjoittelua. Työharjoittelun aikana tutustuin WordPressiin ensimmäistä kertaa, kun rakensin sivuston, johon haluttiin helppo päivitystyökalu. WordPress tarjoaa helppokäyttöisen ja ilmaisen julkaisualustan, jota kuka tahansa voi oppia käyttämään. Halusin syventyä ja tutkia WordPressiä lisää, jolloin opinnäytetyön tekeminen siitä tuntui sopivalta.

Halusin tähän työhön toimeksiantajan ja sopiva löytyi Jyväskylästä. Hyvinvointipiste Orkidea on pieni yhden naisen yritys, jonka toimiala on hieronta- ja liikuntapalvelut. Toimeksiantajani Kerttu Huttunen on opiskellut urheiluhierojaksi sekä liikuntaohjaajaksi, ja perusti valmistumisen jälkeen oman yrityksen. Hyvinvointipiste Orkidealla ei ole vielä WWW-sivustoa ja sille on tarvetta. Sivusto tulee olemaan melko yksinkertainen, koska toimeksiantaja haluaa vain selkeän tietopakettin yrityksestään. Huttunen haluaa pystyä päivittämään WWW-sivustoa itsenäisesti. Työn tarkoituksena on tehdä Hyvinvointipiste Orkidealle toimiva WWW-sivusto, joka parantaa yrityksen näkyvyyttä.

Ensisijainen tavoitteeni on tehdä toimeksiantajalle toimiva WWW-sivusto. Haluan, että Huttusen toive yrityksen näkyvyyden lisääntymisestä onnistuu. Tavoitteenani on tehdä myös hyvä opinnäytetyö. Opinnäytetyöni tulisi olla selkeästi jäsennetty ja kattava tietopaketti WordPressistä, jossa käsitellään teorian lisäksi WWW-sivuston tekemistä käytännössä. Tahdon panostaa työhön täysillä, ja haluan, että lopputulos on sellainen johon voin olla tyytyväinen. WWW-sivuston ja opinnäytetyön ohella valmistuu käyttöohje. Sen tulee olla niin hyvä, että Huttunen pystyy päivittämään sivustoaan ainoastaan käyttöohje tukena.

WordPress päivittyi uuteen versioon 3.1.3, kun aloitin opinnäytetyön tekemisen. Päivityksen myötä parannettiin tietoturvaa useilla pienillä muutoksilla. Uuden päivityksen rinnalla julkaistiin myös WordPress 3.2 Beta 2. Opinnäytetyön edetessä päivityksiä tuli lisää ja Hyvinvointipiste Orkidean sivuston pohjaksi tuli loppujenlopuksi WordPressin suomenkielinen versio 3.2.1. Version 3.2 myötä WordPress sai jälleen uusia ominaisuuksia sekä parannuksia, joita käsitellään tarkemmin opinnäytetyön kappaleessa 2.1 WordPress 3.2.

Käsittelen opinnäytetyössä niitä WordPressiin liittyviä asioita, joita tarvitsen Hyvinvointipiste Orkidean WWW-sivuston tekemisessä. Rajaan pois kokonaan julkaisujärjestelmän asennuksen sekä sivuston palvelimeen liittyvät asiat. Aluksi kerron yleistä tietoa WordPressistä, jonka jälkeen siirryn käsittelemään työn kannalta oleellisia asioita. Työssä on painotettu ulkoasuun liittyviä asioita sekä sitä, kuinka näitä muutoksia teknisesti tehdään. WordPress tarjoaisi hyvät mahdollisuudet rakentaa jotain huomattavasti monipuolisempaa WWW-sivustoa. Kuitenkin jo hieman yksinkertaisemman sivuston rakentamiseen käytetään paljon hyväksi WordPressin tarjoamia työkaluja, joista aiheita riittää käsiteltäväksi. Hyvinvointipiste Orkidean WWW-sivuston rakentamisen avulla voin havainnollistaen kertoa WordPressin tärkeimmistä toiminnoista.

Käyn läpi työssä myös käyttöohjeen tekemistä. Tuen teoriaosuutta kirjallisteilla, jotka on kirjoitettu 2000-luvulla. Uudempi kirja, Tekniikan viestintä: kirjoittamisen ja puhumisen käsikirja, on julkaistu 2005 ja se oli uusin kirja, jonka aiheesta löysin. Lähteiden etsiminen oli haastavaa. Apuna käytin toisten opinnäytetöiden lähteitä. Käyttöohjekappaleessa kerron myös Hyvinvointipiste Orkidean käyttöohjeen tekoprosessista.

Lähteet ovat pääasiassa WWW-sivustoja, koska päivitettyä kirjallisuutta on vaikea löytää. Internetissä tieto muuttuu ja päivittyy hyvin nopeasti ja etenkin tällä alalla se korostuu. Painettu kirjallisuus ei pysy nopeasti päivittyvän tiedon perässä. Internetissä olevan tiedon kanssa joutuu kuitenkin olemaan hyvin tarkkana. Opinnäytetyössä on käytetty pääasiassa WordPressin WWW-sivujen Codex-kirjastoa, jonka tietoa ylläpitää WordPressin tekijät ja kehittäjät. Muita sivustoja olen löytänyt muun muassa WordPressin linkitysten kautta. Uskallan luottaa näihin sivustoihin juuri sen vuoksi, että WordPress niitä suosittelee.

Käytän opinnäytetyössä myös painettua tietoa. Se on hyvä tuki ja lisä internetistä löytyvän tiedon rinnalle. Työssä on käytetty kahta Wiley Publishing Inc:in julkaisemaa WordPressiä käsittelevää kirjaa. Ensimmäinen kirja on nimeltään WordPress Bible 2nd edition. Se on uudempi versio kirjasta nimeltä WordPress Bible. Se sisältää kattavasti tietoa WordPressin alkutaipaleesta viimeiseen vakaaseen WordPress versioon 3.1 asti. Toinen kirja on nimeltään Professional WordPress: Design and Development. Kirja on vuoden vanhempi kuin WordPress Bible 2nd edition, mutta tieto, jota siitä olen käyttänyt, on vakiintunutta ja paikkaansa pitävää.

2 WORDPRESS

WordPress on ilmainen vapaan lähdekoodin ohjelmisto, joka on saanut alkunsa vuonna 2003. Sinä vuonna vapaan lähdekoodin blogiohjelmisto b2/cafelog lopetti kehityksensä. B2/cafelogin käyttäjät Mark Mullenweg ja Mike Little käyttivät blogiohjelmiston koodia hyväkseen ja loivat sen avulla WordPressin ensimmäisen version. WordPress oli alun perin tarkoitettu vain bloggaamiseen, mutta se kehittyi myöhemmin niin, että nykyään sitä voi kutsua jo julkaisujärjestelmäksi. Ensimmäisen version jälkeen ei mennyt kuin vuosi, kun käännteentekevä versio 1.2 julkaistiin. Tämän version myötä tulivat käyttöön vimpaimet (engl. widget), joiden avulla sivustoon saa lisää toimintoja. Vimpain voi olla esimerkiksi kalenteri, kuvalinkki tai RSS-syöte. (Brazell 2011, 4.)

WordPressin nopea kehitys jatkui ja ohjelma sai uusia versioita ja niiden myötä uusia ominaisuuksia. Vuonna 2005 WordPressin versiossa 1.5 oli ensimmäistä kertaa mahdollista käyttää staattisia sivuja. Tämä oli askel lähemmäs niin sanottujen tavallisten WWW-sivustojen luontia. Version 2.0 jälkeen kehitystä on tapahtunut edelleen ja sen jälkeen uudet versiot ovat tuoneet huomattavasti käyttöä helpottavia ominaisuuksia. Käytettävyydestänsä jälkeen vuonna 2008 julkaistiin versio 2.7, jonka mukana tuli muun muassa mahdollisuus automaattiseen versiopäivitykseen. Versioita on tullut koko ajan tasaiseen tahtiin. Odotetuin WordPressin versio tähän asti on ollut kesäkuussa 2010 julkaistu 3.0. Sen mukana tuli paljon ominaisuuksia, joita itse pystyy muokkaamaan suoraan hallintosivulta. Hyvänä esimerkkinä siitä on kustomoidut valikot. (Brazell 2011, 6-7; Codex 2011a; Codex 2011b.)

2.1 WordPress 3.2

Heinäkuussa 2011 WordPress sai jälleen uuden version 3.2. Tämäkin päivitys toi mukanaan uusia ominaisuuksia, vaatimuksia sekä parannuksia. Teknisesti suurin vaikutus on PHP:n ja MySQL-tietokannan versioiden vaatimusten muuttuminen. Aikaisemmin PHP:stä vaadittiin versio 4.3 tai uudempi, kun nykyään vaaditaan 5.2.4 tai uudempi. MySQL-tietokannasta vaadittiin ennen 4.1.2 tai uudempi ja nykyään 5.0.15 tai uudempi. Näiden vaatimusten vaikutus on suuri, koska ne voivat rajoittaa joidenkin WordPressin käyttäjien halua päivittää järjestelmä uusimpaan versioon. (Codex 2011c.)

Päivityksen myötä WordPress toimii paremmin. Siitä on tehty entistä kevyempi ja sen ansiosta sivut latautuvat nopeammin. Myös WordPressin päivittäminen tapahtuu jatkossa nopeammin. Ulkoasuun uusi versio toi myös muutoksia. Hallintosivuston ulkoasua on päivitetty astetta tyylikkäämpään suuntaan. WordPressin asentama oletusteema on vaihdettu TwentyTen-nimisestä teemasta TwentyEleveniin. Tämän päivityksen myötä käyttäjä voi muokata oletusteemaa hieman enemmän hallintosivuston kautta. Englanninkieliseen versioon on tullut paljon pieniä muutoksia. Muun muassa linkkien nimiä on muutettu ja hieman paikkoja vaihdettu. Suomenkielinen versio on näiltä osin pysynyt samanlaisena kuin ennen. (Codex 2011c.)

2.2 WordPress julkaisujärjestelmänä

WordPressiä ajatellaan yleisesti blogiohjelmistona, mutta ominaisuudet, joita se nykyään pitää sisällään, ylittää käsitteen blogiohjelmisto. WordPress on kattava julkaisujärjestelmä, koska sen avulla voidaan hallita WWW-sivu kokonaisuuksia. Sillä voidaan hallita muun muassa käyttäjärooleja, käsitellä sivuston ulkoasua yksityiskohtaisesti sekä hallita sisältöä laajemmin kuin tavallisessa blogiohjelmistossa. WordPress soveltuu hyvin tavallisen WWW-sivuston pohjaksi ja taipuu suurelkin organisaation tarpeisiin. WordPressillä on GNU General Public License, lyhennettynä GPL-lisenssi. GPL on tarkoitettu avoimen lähdekoodin ohjelmistoihin, ja se antaa käyttäjille vapauden muun muassa muuttaa, kopioida ja käyttää ohjelmiston lähdekoodia. (Damstra, Stern & Williams 2010, 299-300; Brazell 2011, 18.)

WordPressin käyttäjällä ei välttämättä tarvitse olla lainkaan teknistä osaamista. Helppokäyttöisen hallintosivuston avulla sivujen lisääminen, poistaminen ja muokkaaminen onnistuvat ilman HTML-koodiin koskemista. Ulkoasun saa vaihdettua valmiiden teemojen avulla ilman CSS-osaamista. Bloggaamiseen WordPress on luonnollisesti erittäin vahva työkalu. Sitä ominaisuutta voi kuitenkin hyödyntää myös perinteisen bloggaamisen sijasta myös niin sanotusti normaaliin WWW-sivustoon. WordPress soveltuu kuitenkin myös vaativammalle käyttäjälle, jolta teknistä osaamista löytyy. Mitä enemmän osaamista löytyy, sitä monimutkaisemmat ja laajemmat sivukokonaisuudet ovat mahdollisia. WordPress soveltuu hyvin eritasoisille osaajille ja on muokattavissa jokaisen käyttötärpeitä ajatellen. (Damstra ym. 2010, 300.)

2.3 WordPress yhteisö

WordPressin voima ja menestys ovat sen suuren yhteisön ansiota. Johtokehittäjien lisäksi vapaaehtoiset osaajat ovat kehittäneet WordPressiä eteenpäin ja luoneet sitä varten lisäosia sekä teemoja. Useat yhteisön jäsenet ovat jakaneet tietonsa tekemällä WordPress-oppaita ja suurin niistä on WordPressin WWW-sivustolla (<http://wordpress.org/>) oleva käyttäjien yhteistyöllä aikaansaatu WordPress Codex. Sieltä löytää avun jokaiseen ongelmaan, johon WordPressin kanssa voi törmätä. (Brazell 2011, 7; Codex 2011d.)

WordPressin yhteisö pyörii itsenäisesti useassa maassa. Amerikassa järjestetään vuosittain WordCamp tapahtuma, jossa innokkaimmat WordPress käyttäjät kokoontuvat. Myös Suomessa on oma yhteisö ja oma WWW-sivu (<http://fi.wordpress.org/>), josta suomenkielisen WordPressin saa ladattua. Suomenkielisellä WordPress sivustolla on myös tukifoorumi, josta saa apua ongelmiin omalla kielellä. Suomennos ei ole kaikilta osin vielä valmis ja ohjeet ovat pääasiassa vielä vain englanniksi. Myös Suomessa järjestetään tapaamisia, joissa pääsee tutustumaan muihin WordPressistä kiinnostuneisiin ihmisiin sekä mahdollisesti myös oppimaan heiltä. Suomessa on tällä hetkellä kaksi ryhmää, Helsingissä ja Tampereella, jossa tapaamisia on järjestetty. (WordPress Suomi 2011.)

3 WWW-SIVUSTO WORDPRESSILLÄ

WWW-sivuston toteutus WordPressillä on tehty helpoksi yksinkertaisen hallintosivuston, valmiiden teemojen, vimpaimien ja lisäosien avulla. Se soveltuu monenlaisen ja -kokoisen sivuston alustaksi monipuolisuutensa vuoksi. WordPress käyttää PHP-kieltä ja MySQL-tietokantaa pohjanaan. WordPress-sivuston voi saada käyttöön monella eri tavalla. Sen voi luoda ilmaiseksi rekisteröitymällä <http://wordpress.com/>-sivustoon, jolloin osoitteeseen tulee wordpress.com loppu. Sivuston kautta saa WordPressin käyttöön yksinkertaisimmillaan, mutta lisämaksun/-maksujen kautta toimintoja saa enemmän. WordPressin voi asentaa itse manuaalisesti haluamaansa paikkaan, kunhan siellä on PHP- ja MySQL-tuki. WordPressin asennustiedostot saa ladattua <http://wordpress.org>-sivustolta. Nykyään myös useimmat kotisivutilaa tarjoavat webhotellit mahdollistavat WordPressin asennuksen palvelunsa mukana. Sitä kautta asennus käy automaattisesti, eikä sitä tarvitse osta tehdä itse. (WordPress 2011a.)

WordPressin asennuksen jälkeen sivusto on käyttövalmis. WordPress tarjoaa ulkoasu vaihtoehtoiksi valmiita teemoja ja sivujen sekä artikkeleiden lisäämiseen valmiit lomakkeet. Vimpaimia (engl. widget) ja lisäosia voi lisätä helposti hallintosivuston kautta. Vaikka koodausta ei tarvitse osata, sen ymmärtämisestä on paljon hyötyä. Koodiin koskemalla WordPress-sivustosta saa siten juuri sellaisen kuin haluaa.

WordPress-teeman mukana tulleita malleja, eli valmiita tiedostoja, pystyy muuttamaan tekstieditorin kautta. Editori on toiminnoiltaan hyvin yksinkertainen. Siinä voi muokata tekstiä sekä tallentaa tehdyt muutokset. Sisennyksiä pystyy myös käyttämään. Kaikki tämä on mahdollista tehdä hallintosivuston kautta. Sen kautta ei pysty kuitenkaan lisäämään uusia tiedostoja. Esimerkiksi toisen tyylitiedoston lisääminen täytyy tehdä oman webhotellin hallintapaneelin kautta tai FTP-tiedonsiirtomenetelmää käyttäen.

WordPressin alkuperäinen tarkoitus oli olla blogiohjelma, ja vaikka se on siitä laajentunut julkaisujärjestelmäksi, oletuksena WordPress-sivusto näyttää blogilta. Tämä johtuu siitä, että WordPress asettaa etusivuksi home.php-nimisen tiedoston, jossa näkyvät tuoreimmat artikkelit. Sivuston saa niin sanotusti tavallisen näköiseksi vaihtamalla staattisen etusivun hallintosivun asetuksista. Koko sivusto voi rakentua ainoastaan staattisista sivuista, jolloin blogimaisuus katoaa kokonaan. Uusia artikkeleja voi käyttää kuitenkin hyväkseen tavallisessakin sivustossa. Sen avulla voi päivittää esimerkiksi yrityksen tuo-

reimpia tapahtumia/uutisia ja sivun lukijat voivat tilata niistä RSS-syötteet. Sivupysy tällä tavalla hyvin päivitettyä ja lukijat ajan tasalla.

3.1 Hallintosivusto

WordPressin käyttöliittymästä on tehty hyvin yksinkertainen. Sivustoon kirjaututtua avautuu ohjausnäky, joka on hallintosivun etusivu. Oletuksena siinä on monta valikkolaatikkoa, jotka muun muassa kertovat uutisia lisäosista, päivitykset WordPress-blogin sisällöstä ja mahdollisuuden julkaista uusi artikkeli nopeasti (kuva 1). Ohjausnäkyä voi muokata näyttöasetuksista, eli siitä voi poistaa tai lisätä takaisin haluamansa valikot. Siihen voi myös lisätä sarakkeita tai poistaa niitä. Valikkolaatikoiden paikkoja voi myös vaihtaa hiirellä vetämällä.

The screenshot shows the WordPress dashboard interface. At the top, there's a home icon and the title 'Ohjausnäky' with navigation options for 'Näyttöasetukset' and 'Tuki'. The main area is divided into several widgets:

- Sivullasi nyt:** A summary of site statistics including 'Sisältö' (1 article, 5 pages, 1 category, 0 avainsanaa) and 'Keskustelu' (1 comment, 1 hyväksyty, 0 viirellä, 0 roskaviesti). It also shows the current theme 'Orkidea' and version '3.2.1'.
- Viimeisimmät kommentit:** A list of recent comments, with one from 'Mr WordPress' on the article 'Hello world! #'.
- Lisäosat:** A section for installed plugins, including 'Suosituimmat' (video players, galleries, etc.), 'Uusimmat lisäosat' (Image show box, etc.), and 'Äskettäin päivitetty' (ZENKEI Player for WordPress).
- Viimeisimmät luonnokset:** A section for recent drafts, currently empty.
- Viittaukset:** A section for links, with a message about Google-blogger integration.
- WordPress Blog:** A section for news, featuring articles like 'Best WordCamp Speakers?' and 'WordPress 3.2.1'.
- Pikajulkaisu:** A quick post form with fields for 'Otsikko', 'Sisältö', and 'Avainsanat', and buttons for 'Tallenna luonnos', 'Kumoa', and 'Julkaise'.
- Other WordPress News:** A section for external news, including 'Weblog Tools Collection: Vote for your Favorite WordCamp Speakers'.

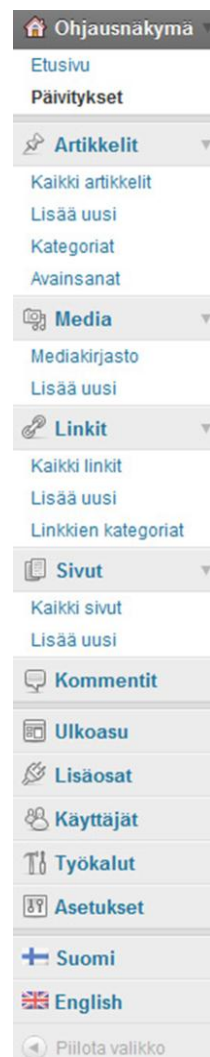
KUVA 1. Ohjausnäky (WordPress-versio 3.2.1, kuvakaappaus)

Hallintosivun navigaatio on sivun vasemmassa reunassa. Navigointipalkki on järjestetty otsikoiden mukaan (kuva 2). Ohjausnäkymän alta pääsee katsomaan päivitysten tilanteen. Päivityksissä näkyy, mikä WordPressin versio on käytössä, ja onko siitä julkaistu uudempaa versiota. WordPress ehdottaa automaattisesti uuden version päivittämistä sen tullessa. WordPressin kautta voi päivittää vain englanninkielisen version, joten suomenkielinen tulee asentaa manuaalisesti. Päivityksistä näkee myös lisäosien ja teeman päivitykset.

Artikkelit ovat blogin pohja. Ne ovat niitä julkaisuja, joita bloggajat käyttävät. Artikkeliotsikon alta pääsee luomaan uusia artikkeleita, muokkaamaan kategorioita sekä avainsanoja. Artikkelit voi järjestellä omien kategorioiden mukaan, joka on kätevä ominaisuus siinä vaiheessa, kun niitä julkaisee paljon. Avainsanat ovat artikkelin loppuun lisättyjä sanoja, joiden avulla esimerkiksi lukija pystyy näkemään, mitä aiheita artikkeli käsittelee. Hakutoiminnot käyttävät myös avainsanoja hyväkseen.

Median kautta voi ladata kuvia, videoita, äänitallenteita ja tiedostoja käytettäväksi WordPress artikkeleissa ja sivuissa. Niitä voi linkittää suoraan johonkin sivuun tai sitten käyttää annettua hakemiston osoitetta. (Codex 2011e.) *Linkit*-valikossa näkyvät ulkoiset linkit, joita on ladattu sivuston artikkeleihin. Niitä voi muokata, lisätä, poistaa sekä pistää eri kategorioihin. (Codex 2011f.) *Kommentit* otsikon alta löytyy artikkeleihin kirjoitetut kommentit. *Kommentit* pystyy kirjoittamaan julkaistuihin artikkeleihin.

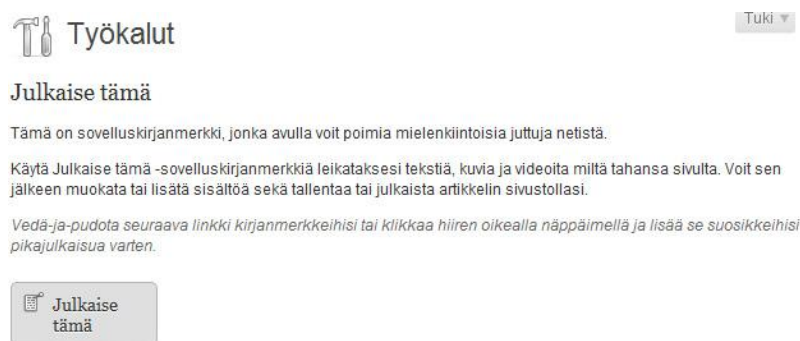
Sivut ovat staattisia sivuja, joita voi käyttää WWW-sivustossa pelkästään tai artikkeleiden lisänä. Sivuja lisätään, poistetaan ja muokataan valikon kautta. Sivuuun voi valita mallipohjan kolmesta vaihtoehdosta: oletusmalli, Archives Page (suom. arkistot sivu) tai Links Page (suom. linkkisivu). Oletusmalli-sivu on tavallinen staattinen sivu, jossa näkyy se sisältö, jonka siihen on itse kirjoittanut tai ladannut. Archives Page -mallissa näkyy kirjoitetun sisällön lisäksi omat artikkelit kategorioittain. Links Page -mallin sivussa taas näkyy kirjoitetun sisällön lisäksi lista linkeistä kategorioiden mukaan. Sivun

KUVA 2.
Navigaatio-
palkki
(WordPress-
versio 3.2.1,
kuvakaappaus)

voi asettaa toisen sivun alisivuksi, jolloin se näkyy valikossa pääsivunsa alla. Sivuja voi järjestellä numeroimalla ne, jolloin sivujen järjestys määräytyy sen mukaan. Jos sivuja ei numeroi, ne asetetaan aakkosjärjestykseen.

Työkaluissa on sovelluskirjanmerkki, jonka avulla voi julkaista artikkeleita nopeasti mielenkiintoisen sivuston sattuessa eteen (kuva 3). *Julkaise tämä* -sovelluskirjanmerkki vedetään selaimen kirjanmerkkipalkkiin ja mielenkiintoisen sivun kohdalla sitä painettaessa avautuu ikkuna, jonka avulla voi julkaista artikkelin. Ikkunan tekstieditoriin on valmiiksi linkitetty sivu, jota artikkeli käsittelee. Työkaluista voi myös tuoda tiettyjen blogiohjelmien sekä RSS-syötteiden kautta omat artikkelit ja kommentit WordPress-sivustoon. Työkalujen kautta voi myös muuntaa kategoriat avainsanoiksi tai toisinpäin. Sitä kautta pystyy myös luomaan omista artikkeleista, kommenteista, avainkentistä, kategorioista ja avainsanoista XML-tiedoston, jonka voi tallentaa omalle koneelle. Tämän tiedoston voi muun muassa ladata toisen WordPress sivuston käyttöön. (Codex 2011g; Codex 2011h.)

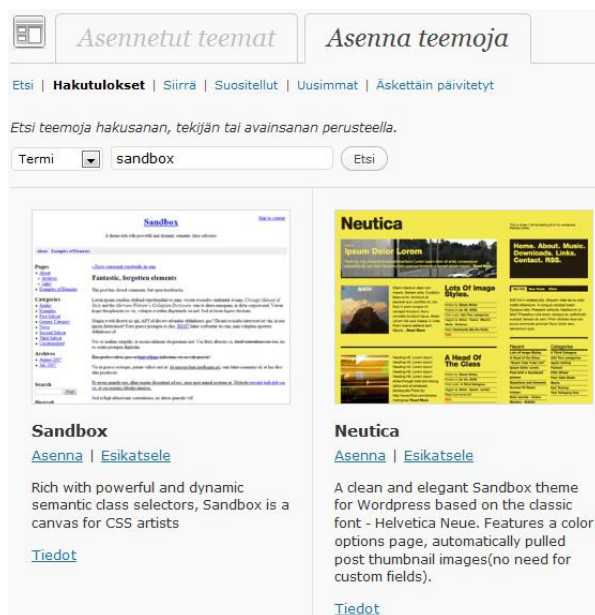
KUVA 3. *Julkaise tämä* -sovelluskirjanmerkki (WordPress-versio 3.2.1, kuvakaappaus)

3.2 Teemat

WordPressin asennuksen jälkeen teemat ovat helpoin tapa lähteä muuttamaan ulkoasua. WordPress asentaa automaattisesti oletusteeman WordPress TwentyEleven, johon voi tehdä pieniä muutoksia hallintosivulta ja isompia CSS-editorin avulla. Myös lapsiteeman avulla voi tehdä muutoksia sivuston ulkoasuun. Lapsiteemaa käsitellään tarkemmin kappaleessa 3.3 lapsiteema. Teeman voi myös vaihtaa hallintosivun kautta kokonaan uuteen. Niitä on mahdollista ladata hallintosivuston lisäksi manuaalisesti WordPressin omalta sivustolta. Kummassakin on tarjolla samat teemat. Valmiita teemoja on reilusti

yli tuhat kappaletta. Niitä voi hakea hakusanojen ja tarkempien filttereiden avulla. Tarjolla on täysin valmiita teemoja sekä CSS-osaajille tarkoitettuja muotoilemattomia teemoja. Muotoilemattoman teeman voi tekstieditorin tai lapsiteeman kautta muokata täysin itse. (WordPress 2011b; Codex 2011i.)

Teeman vaihtaminen tehdään siis hallintosivuston kautta. *Asenna teemoja* -valikossa voi suorittaa halutut haut ja tutustua teemoihin (kuva 4). Tämän jälkeen valitun teeman kohdalta klikataan asenna ja asennuksen jälkeen vielä klikataan ota käyttöön, jos teema halutaan käyttöön heti. Teeman asennus voi olla erilainen, jos teema sisältää esimerkiksi erikoisominaisuuksia. Niissä tapauksissa teeman kuvauksessa yleensä kerrotaan kuinka asennus tehdään. Asennus on myös vähän monimutkaisempi, jos sen tekee FTP-menetelmää käyttäen tai webhotellin hallintapaneelin kautta. Teemoja voi asentaa useita, mutta käytössä voi olla vain yksi, poikkeuksena lapsiteeman käyttö. (Codex 2011i.)

KUVA 4. Asenna teemoja valikko (WordPress-versio 3.2.1, kuvakaappaus)

Teema koostuu aina tietyistä tiedostoista eli malleista (kuva 5). Nämä tiedostot luovat WordPress-sivuston ulkoasun ja tekevät sivustosta juuri niin toimivan kuin WordPress on. Kaikki tiedostot eivät ole aina käytössä WWW-sivustossa, mutta tietyt tiedostot ovat joka sivulla. Esimerkiksi seuraavia tiedostoja käyttävät kaikki sivut: otsake eli ylätunniste, alapalkki eli alatunniste sekä tyyliohje eli CSS-tyylitiedosto. Tiedostojen avulla sivusto saa tietynlaisen rakenteen, joka voi oman valinnan mukaan olla hyvin yksinkertainen tai hieman monimutkaisempi. Yksinkertainen sivurakenne pitää sisällään vain

ylätunnisteen, sisältöosan ja alatunnisteen. Suurin osa WordPress-sivustoista pitää perusrakenteen lisäksi sisällään myös sivupalkin, johon vimpaimia on mahdollista sijoittaa. Rakenne voi olla kuitenkin vielä monimutkaisempi, kun siihen lisätään esimerkiksi lomakkeita. Sivuston rakennetta käydään tarkemmin läpi kappaleessa 4.1 WWW-sivun rakenne. (Codex 2011j.)

Mallit	
404-malli (<i>404.php</i>)	Liitteen malli (<i>attachment.php</i>)
Alapalkki (<i>footer.php</i>)	Links Page sivupohja (<i>links.php</i>)
Archives Page sivupohja (<i>archives.php</i>)	Otsake (<i>header.php</i>)
Arkistot (<i>archive.php</i>)	Pääsivun malli (<i>index.php</i>)
Avainsana-sivupohja (<i>tag.php</i>)	Sivun malli (<i>page.php</i>)
Hakutulokset (<i>search.php</i>)	Sivupalkki (<i>sidebar.php</i>)
Kategoria-malli (<i>category.php</i>)	Teeman funktiot (<i>functions.php</i>)
Kirjoittaja-sivupohja (<i>author.php</i>)	Yksittäinen artikkeli (<i>single.php</i>)
Kommentit (<i>comments.php</i>)	
Kuvaliitteen malli (<i>image.php</i>)	
	Tyylit
	Tyyliohje (<i>style.css</i>)

KUVA 5. Mallit (WordPress-versio 3.2.1, kuvakaappaus)

Teema on siis myös mahdollista rakentaa alusta asti itse käyttäen pohjana WordPressin valmiita mallitiedostoja. Nämä mallitiedostot pidetään jokaisessa WordPress-teemassa samana. Sisältöä voi tietenkin muokata ja tiedostojen määrää lisätä. Teeman tekijän tulee osata ainakin HTML-, PHP- ja CSS-kieltä. JavaScriptin osaamisestakin on hyötyä. Oman teeman voi julkaista yleiseen käyttöön. Sen tulee täyttää tietyt WordPressin asettamat standardit. Koodin täytyy olla ensinnäkin selkeä, siisti ja hyvin jäsennetty. PHP ei saa sisältää virheitä ja HTML:n on oltava validia. CSS-tyylitiedoston on oltava myös siistiä ja validia. Koodin kirjoittamiseen on tarkat säännöt sisennyksiä myöten. (Codex 2011k.)

WordPress suosittelee käytettäväksi W3C-validaattoria virheiden tunnistamiseen. Tarkistaminen on pakollista etenkin siinä vaiheessa, kun teeman haluaa julkaista kaikkien käytettäväksi. Hyvä CSS-osaaja käyttää validaattoria kuitenkin myös ilman pakkoa. Vain validoimalla tyyli-tiedoston voi olla varma, että tiedosto ei sisällä mitään virheitä.

Mahdolliset virheet on helppo korjata validoinnin jälkeen. Se näyttää kaikki ne rivit erikseen, joilla virheitä esiintyy. Validaattori kertoo myös, jos koodissa on jotain, mikä ei suoranaisesti ole virhe, vaan vaikka esimerkiksi turha toisto, joka ei vaikuta ulkonäöllisesti mihinkään.

W3C-validaattori on ilmainen avoimen lähdekoodin ohjelma, jota voi käyttää suoraan WWW-selaimella. Validaattoria voi käyttää eri tavoin. Siihen voi laittaa WWW-sivun osoitteen, ladata tyylitiedoston koneelta tai kirjoittaa/liittää koodin suoraan sille tarkoitettuun tekstikenttään. Koodi tarkastetaan perusteellisesti kirjoitusvirheitä myöten. Se ilmoittaa myös, jos koodi sisältää jotain käytettävyyteen liittyviä riskejä. (CSS Validation Service 2009.)

3.3 Lapsiteema

Lapsiteemalla tarkoitetaan teemaa, joka käyttää jonkun toisen teeman tiedostoja hyväkseen. Lapsiteemalla on toisin sanoen pääteema, jonka tiedostoja se käyttää. Lapsiteemaa käyttämällä vältetään vaaralta, että teeman päivityksen myötä omat tiedostoihin tehdyt muutokset katoavat. Lapsiteeman avulla voi itse suunnitella sivuston ulkoasun luomalla uuden tyylitiedoston ja muokata rakennetta käyttämällä sekä muokkaamalla juuri niitä tiedostoja mitä haluaa. (Codex 2011.)

Lapsiteeman luominen alkaa sillä, että pääteeman valinnan jälkeen luodaan uusi kansio hakemistoon. Tätä varten täytyy käyttää FTP-tiedonsiirtomenetelmää, jotta pääsee muokkaamaan hakemiston rakennetta. Kansion hakemiston teemat kansioon (wp-content/themes) luodaan uusi kansio lapsiteemalle. Hyvinvointipiste Orkidean sivuston rakentamisessa käytettiin lapsiteemaa, jonka pääteemana Sandbox. Sandbox on CSS-osaajille suunnattu lähes muotoilematon teema. Orkidealle luotiin hakemistoon nimensä mukaisesti Orkidea-niminen lapsiteema (kuva 6). (Demetris 2008; Codex 2011.)

wordpress/wp-content/themes			
Name	Ext	Size	Changed
..			20.6.2011 11:07...
twentyten			16.6.2011 10:50...
sandbox			20.6.2011 8:39:04
orkidea			29.6.2011 10:09...
index.php		30	26.5.2011 8:28:44

KUVA 6. Teemat kansion sisältö (WinSCP, kuvakaappaus)

Tyylitiedosto on ainut pakollinen tiedosto lapsiteema-kansiossa. Tyylitiedostossa olevien tunnistetietojen avulla lapsiteema löytää pääteemansa ja osaa käyttää oikeita tiedostoja hyväkseen. Tärkeimmät tiedot ovat template eli pääteeman nimi sekä import url eli osoite, josta lapsiteema hakee pääteeman. Pakollisia tietoja ovat myös theme name eli lapsiteeman nimi ja author eli lapsiteeman tekijä. Orkidean tyylitiedostoon laitettiin pakolliset tiedot ja linkitys laitettiin Sandboxin tyylitiedostoon (esimerkkikoodi 1). (Codex 2011; Demetris 2008.)

```

/*
Theme Name: Orkidea
Theme URI:
Description: Child Theme for Sandbox
Author: MN
Author URI:
Template: sandbox
Version: 0.1
*/

@import url("../sandbox/examples/2c-r.css");

```

ESIMERKKIKOODI 1. Tyylitiedoston tunnistetiedot

Tyylitiedoston lisäksi lapsiteemassa voidaan käyttää hyväksi teeman funktio (functions.php) -tiedostoa. Tämä tiedosto on poikkeus verrattuna muihin, sillä lapsiteemassa tämän tiedoston komennot toimivat vain lisänä pääteeman funktioihin. Tässäkin vältytään siltä, että jos pääteema päivittyy, eivät omat funktiot häviä. Teeman funktiotiedoston rakenne on hyvin yksinkertainen. Se alkaa aloitus PHP-tagilla ja päättyy, kun PHP-tagin suljetaan. WordPressin valmiita tiedostoja eli malleja voi myös

käyttää lapsiteemassa. Ne toimivat samoin kuten tyylytiedosto eli lapsiteemassa olevat tiedot ohittavat pääteeman tiedostot. Lapsiteemaan voi myös lisätä uuden tiedoston, mitä pääteemassa ei ole. (Codex 2011l.)

3.4 Käyttäjät

WordPress tarjoaa viisi erilaista käyttäjäroolia: pääkäyttäjä, päätoimittaja, kirjoittaja, avustaja ja tilaaja. Roolien nimet viittaavat vahvasti siihen, että WordPress on alun perin tarkoitettu blogiksi. Roolijaot asettavat tiettyjä rajoituksia eli kaikki eivät pääse tekemään kaikkea. WordPress luo automaattisesti ensimmäiseksi käyttäjäksi pääkäyttäjän. Pääkäyttäjällä on käyttöoikeudet joka paikkaan, eli hän voi hallita, muokata ja katsoa kaikkea, mitä sivusto pitää sisällään. Päätoimittaja pääsee hallitsemaan ja lisäämään artikkeleita, mediaa, linkkejä, sivuja sekä kommentteja. Hän voi käyttää *Julkaise tämä* -sovelluskirjanmerkkiä sekä muokata omaa profiilia. (Codex 2011m.)

Kirjoittaja-roolilla pääsee julkaisemaan uusia artikkeleita ja mediaa. Hän voi myös poistaa ja muokata omia artikkeleja. Kirjoittaja pääsee hallitsemaan myös kommentteja ja sillä on käytössä *Julkaise tämä* -sovelluskirjanmerkki sekä muokkausoikeudet omaan profiiliin. Avustajalla on ainoastaan oikeus kirjoittaa ja hallita omia artikkelejaan, mutta hän ei voi julkaista niitä. Avustaja saa käyttää myös *Julkaise tämä* -sovelluskirjanmerkkiä ja muokata omaa profiiliaan. Tilaajalla on kaikista vähiten oikeuksia. Hän voi ainoastaan lukea kommentteja sekä kommentoida artikkeleita. Tilaaja voi myös muun muassa vastaanottaa uutiskirjeitä sekä muokata profiiliaan. (Codex 2011m.)

3.5 Lisäosat

WordPress on haluttu pitää perusominaisuuksiltaan mahdollisimman kevyenä ja joustavana. Lisäosat (engl. plugin) on kehitetty, jotta käyttäjät voivat oman valintansa mukaan lisätä sivuilleen toimintoja tarpeen mukaan. Lisäosan voi koodata kuka tahansa WordPress käyttäjä ja jakaa sen halutessaan kaikkien käyttöön. Lisäosia voi ladata suoraan hallintosivustolta tai manuaalisesti <http://wordpress.org-sivustolta>. WordPressin asennuksen yhteydessä tulee oletuksena kaksi lisäosaa. Akismet, josta kerrotaan tarkemmin kappaleessa 4.4.1 Akismet sekä Hello Dolly. Lisäosat eivät tule

automaattisesti käyttöön, vaan ne täytyy erikseen käydä hyväksymässä. Hello Dolly on ensimmäinen virallinen WordPress lisäosa, eikä sillä ole WWW-sivuston kannalta mitään toiminnallista tarkoitusta. Hello Dolly näyttää hallintosivuston yläreunassa satunnaisia pätkiä Louis Armstrongin kappaleesta Hello Dolly. (Codex 2011n.)

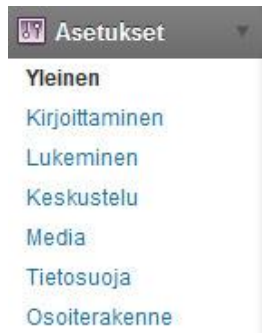
Lisäosia voi lisätä, poistaa ja muokata hallintosivuston *Lisäosat*-valikosta (kuva 7). Sieltä näkee, mitä on ladannut, mitkä niistä ovat käytössä ja mitkä ei. Lisäosia voi hakea hakusanalla tai käyttämällä suosituimpien avainsanojen listaa. Lisäosia voi muokata tarvittaessa, jolloin koodi avautuu tekstieditoriin. Lisäosien lisääminen ja poistaminen on hyvin yksinkertaista, mutta käyttäminen voi olla välillä haastavaa. Lisäosan tiedoista saa yleensä hyvän kuvan siitä, millainen se on käytössä, ja mitä se ylipäättään tekee. Joskus joku osa voi vaatia toimiakseen toisen lisäosan, mutta sekin kerrotaan sen tiedoissa.

☐ Lisäosa	Kuvaus
☐ Akismet Ota käyttöön Muokkaa Poista	<p>Used by millions, Akismet is quite possibly the best way in the world to protect your blog from comment and trackback spam. It keeps your site protected from spam even while you sleep. To get started: 1) Click the "Activate" link to the left of this description, 2) Sign up for an Akismet API key, and 3) Go to your Akismet configuration page, and save your API key.</p> <p>Versio 2.5.3 Tekijä Automattic Näytä lisäosan sivusto</p>
☐ Hello Dolly Ota käyttöön Muokkaa Poista	<p>This is not just a plugin, it symbolizes the hope and enthusiasm of an entire generation summed up in two words sung most famously by Louis Armstrong: Hello, Dolly. When activated you will randomly see a lyric from Hello, Dolly in the upper right of your admin screen on every page.</p> <p>Versio 1.6 Tekijä Matt Mullenweg Näytä lisäosan sivusto</p>

KUVA 7. WordPressin lisäosat (WordPress-versio 3.2.1, kuvakaappaus)

3.6 Asetukset

Sivun pääkäyttäjälle kuuluu oikeudet hallita sivuston asetuksia. Asetuksista löytyy toimintoja, jotka määrittelevät, kuinka sivusto toimii, ja mitä WWW-sivuston vierailijat voivat tehdä (kuva 8). Asetuksiin tulee myös joidenkin lisäosien linkit, joista niiden omia asetuksia pääsee muokkaamaan. Yleisistä asetuksista pääsee muokkaamaan sivuston otsikkoa, kuvausta ja aikaan liittyviä asetuksia. Sieltä voi myös muokata sivun osoitteita, eli mihin kansioon WordPress on asennettu, ja mikä on itse WWW-sivuston osoite. Sivuston osoite voi olla eri kuin asennuskansion osoite. Yleisistä asetuksista valitaan myös, voiko kuka tahansa rekisteröityä jäseneksi. (Codex 2011o.)

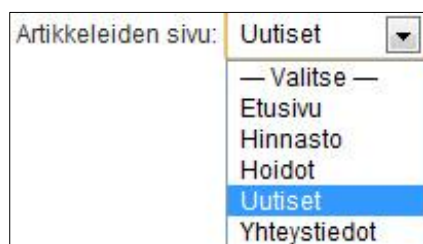
KUVA 8. Asetukset (WordPress-versio 3.2.1, kuvakaappaus)

Kirjoittamisen asetuksista muokataan artikkeleiden kirjoittamiseen liittyviä ominaisuuksia. Siellä voi muokata perustoimintoja, kuten kirjoitusalueen kokoa, hymiöiden esitystapaa ja oletus kategorioita. Artikkeleita on mahdollista julkaista oman sähköpostin kautta ja kirjoittamisen asetuksista pääsee muokkaamaan siihen liittyviä tietoja. Sieltä löytyy myös työkaluista löytyvä *Julkaise tämä* -sovelluskirjanmerkki.

Lukemisen asetuksista pääsee vaihtamaan WWW-sivun etusivunäkymän. Vaihtoehtoina ovat joko uusimmat artikkelit tai staattinen sivu, joka määritellään tarkemmin valikosta (kuva 9). Asetuksista pääsee myös valitsemaan sen sivun, jossa artikkelit näkyvät (kuva 10). Lukemisen asetuksista määritellään myös, kuinka monta artikkelia tai uutissyötteen merkintää näytetään, ja näytetäänkö artikkelista koko teksti vai ainoastaan pieni pätkä. Käytettävä merkistö myös valitaan lukemisen asetuksista. Oletuksena WordPress laittaa merkistöksi UTF-8. (Codex 2011p.)

KUVA 9. Lukemisen asetukset (WordPress-versio 3.2.1, kuvakaappaus)

KUVA 10. Artikkelit näyttävän sivun valintalaatikko (WordPress-versio 3.2.1, kuva-kaappaus)

Keskusteluun liittyviä asetuksia pääsee myös muuttamaan. Keskustelun asetuksilla tarkoitetaan artikkeleihin kirjoitettuja kommentteja. Tavallisista artikkelien asetuksista voi valita, hyväksytäänkö kommenttien kirjoittaminen vai ei. Sieltä pystyy myös valitsemaan, haluaako lähettää tai vastaanottaa tietoa artikkelien linkityksistä. Tällä tarkoitetaan sitä, että jos on laittanut linkin artikkeliin, WordPress voi automaattisesti lähettää siitä ilmoituksen linkitetylle sivustolle. Tämä toimii myös toisinpäin. Halutessaan voi siis valita, että saa itse ilmoituksen kommenttina artikkeliin, jos joku linkittää artikkelin omaan sivustoon. Muista kommentointiasetuksista voi valita, mitä tietoja kommentoijan on kerrottava itsestään, ja täytyykö kommentoijan olla rekisteröitynyt käyttäjä. Sieltä voi myös valita, kuinka vanhoihin artikkeleihin voi kommentoida, hyväksytäänkö sisäkkäiset kommentit, ja kuinka monta kommenttia sivulla kerrallaan näytetään. Sähköpostiin voi halutessaan saada ilmoitukset uusista kommenteista. Rajoituksia voidaan myös luoda valitsemalla, että pääkäyttäjän täytyy hyväksyä kommentit, tai että kirjoittajan aikaisemmista kommenteista täytyy olla vähintään yksi hyväksyty. Estoluettelon voi myös luoda, jos haluaa rajata tietyt kirjoittajat pois. (Codex 2011q.)

Mediaan liittyviä asetuksia ovat kuvien kokoon liittyvät vaihtoehdot, upotettujen kohteiden asetukset ja tiedon siirtoon liittyvät valinnat. Kuviin määritellään asetuksista maksimimitat. Nämä kuvakoot vaikuttavat artikkeleihin lisättyihin kuviin. Upotettujen kohteiden asetuksista valitaan, liitetäänkö media suoraan sivulle, kun se on mahdollista sekä sen suurin sallittu koko. Tiedon siirtoon liittyvistä asetuksista valitaan, mihin kansioon tiedostot halutaan tallentaa. Oletuksena kansio on WordPressin luoma wp-content/uploads, jos kansio halutaan vaihtaa, täytyy asetuksiin ilmoittaa täydellinen URL-osoite. (Codex 2011r.)

Tietosuoja-asetuksista voi valita haluaako, että WWW-sivusto näkyy hakukoneille ja arkistointisivuille. Vaihtoehtoisesti voi valita, että se näkyy ainoastaan tavallisille

kävijöille. Osoiterakenteeseen voi vaikuttaa siihen liittyvistä asetuksista. Oletuksena WordPress käyttää rakennetta, jossa on kysymysmerkkejä ja numeroita. Halutessaan sen voi vaihtaa sellaiseksi, että osoitteessa näkyy päivämäärä ja nimi, kuukausi ja nimi tai ainoastaan numero (kuva 11). Osoiterakenteesta voi tehdä myös juuri sellaisen kuin haluaa. Osoiterakenteen asetuksista voi myös valita kategorioille ja avainsanoille oman peruskansion. Jos peruskansiota ei aseta, otetaan oletusarvo käyttöön. (Codex 2011s.)

☐ Oletus	<code>http://home.tamk.fi/~c6mhuovi/wordpress/?p=123</code>
☐ Päivämäärän ja nimen mukainen	<code>http://home.tamk.fi/~c6mhuovi/wordpress/2011/08/04/sample-post/</code>
☐ Kuukauden ja nimen mukainen	<code>http://home.tamk.fi/~c6mhuovi/wordpress/2011/08/sample-post/</code>
☐ Numeron mukainen	<code>http://home.tamk.fi/~c6mhuovi/wordpress/archives/123</code>
☒ Mukautettu rakenne	<input type="text" value="/%postname%/"/>

KUVA 11. Osoiterakenteen vaihtoehdot (WordPress-versio 3.2.1, kuvakaappaus)

3.7 WordPress-silmukka

WordPressin silmukka eli The Loop on yksi voimakkaimmin vaikuttavista WordPressin osista. Sen avulla haetaan ja näytetään haluttu WWW-sivun sisältö. Koodin pohja on hyvin yksinkertainen ja se on kaikissa sivuissa sama (esimerkkikoodi 2). Kysely alkaa sillä, mitä artikkeleita tai sivuja haetaan. Hakuja yksilöidään ja tarkennetaan template-tagien avulla. Ne ovat tietoa, jotka kertovat WordPressille, mitä tehdä tai hakea. Ilman template-tageja tietoa voisi hakea vain yhdestä julkaisusta. Yhdellä sivulla voi olla useita silmukoita ja hakuja. Silmukkaan ei tarvitse itse koskea, sillä se toimii valmiiden teemojen ja lapsiteemojen kanssa automaattisesti. PHP-osaajat voivat halutessaan tehdä monimutkaisempia tai erilaisia hakuja silmukoita käyttäen. (Codex 2011t; Codex 2011u; Theme Lab 2008.)

```
<?php
if ( have_posts() ) :
    while ( have_posts( ) ) :
        the_post() ;
    ?>
    the_content() ;
<?php
    endwhile;
endif;
?>
```

ESIMERKKIKOODI 2. WordPressin silmukka

4 HYVINVOINTIPISTE ORKIDEA

Ennen kuin Hyvinvointipiste Orkidealle lähdettiin rakentamaan WWW-sivustoa, jutelimme Huttusen kanssa hänen tarpeistaan ja toiveistaan. Kovin tarkkoja ohjeita hän ei antanut, vaan pääasiallisena toiveena oli saada kaunis, yksinkertainen ja ennen kaikkea helppokäyttöinen sivusto. Sivuston tulee kertoa selkeästi yrityksestä ja sen omistajasta. Luonnollisesti yhteystiedot ja kartta tulee olla, jotta mahdolliset asiakkaat osaavat tulla oikeaan paikkaan. Kerttu halusi tavoittaa sivustolla myös vieraskieliset asiakkaat, joten sivustosta tehtiin kaksikielinen WordPressin lisäosaa hyväksi käyttäen. Tärkeää oli ottaa myös huomioon iäkkäämmät asiakkaat ulkoasun suunnittelussa.

WWW-sivun päivitystyökalun haluttiin olevan myös helppokäyttöinen. WordPress valittiin sivuston tekemiseen juuri sen vuoksi. WordPressin käyttöliittymää on kuitenkin mahdollista hieman yksinkertaistaa entisestään. Orkideaa varten hallintosivustoa hiukan siistittiin. Sivuston päivitystä varten tein Huttuselle pienen käyttöohjeen (liite 1). Sen avulla hän voi itse lisätä sisältöä sivustoon. Ulkoasuun ja teknisempiin asioihin liittyvät muutokset jätetään pääasiassa minun tehtäväksi.

4.1 WWW-sivun rakenne

Wordpress-sivusto muodostuu tietynlaisesta rakenteesta. Ylätunniste on tiedosto, joka pitää sisällään ensinnäkin HTML:n dokumenttityypin. Ne tiedot kertovat koodin tyyppistä tärkeimmät tiedot. WordPress käyttää XHTML 1.0 -kieltä, joka on hyvin samantapainen kuin HTML, mutta tarkempi kieliänsultaan. WordPress suosittelee käyttämään siis ainoastaan XHTML-tiedostoa, mutta tiedostoon saa itse valita, mitä dokumenttityyppiä käyttää. Vaihtoehtoja on kolme: Strict, Transitional ja Frameset. Strict on tarkempi kuin Transitional ja Frameset on kuin Transitional, mutta poikkeuksena sallii kehysten käytön. WordPress käyttää oletuksena Transitionalia, koska Strctin saaminen läpi validaat- torista voi olla vaikeaa. WordPress käyttää edelleen esimerkiksi lomakkeissa nimi- attribuuttia (esimerkkikoodi 3). (Codex 2011v; Joost de Valk 2011.)

```
<input name="my_button" />
```

ESIMERKKIKOODI 3. HTML-nimiattribuutti

Ylätunnisteessa kerrotaan lisäksi paljon muita tärkeitä tietoja. WordPress määrittelee ne kuitenkin automaattisesti. WordPress asettaa automaattisesti muun muassa sivuston nimen, sisällön tyypin, tyyliiedoston ja RSS-uutiset. Näiden tietojen lisäksi ylätunnisteeseen sisällytetään yleensä WWW-sivun ylätunniste eli sivuston nimi. Hyvinvointipiste Orkidean ylätunnisteessa on perustietojen lisäksi kuva orkideasta, yrityksen nimi ja kuvaus (kuva 12). Siitä löytyy myös kielivalikko, eli haluaako sivua käyttää suomeksi vai englanniksi. Navigaatiopalkki sijaitsee yleensä joko ylätunnisteessa tai sivun oikeassa tai vasemmassa reunassa. Orkidean WWW-sivustossa se sijoitettiin ylätunnisteeseen.

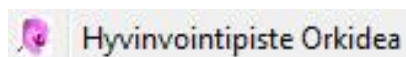
KUVA 12. Ylätunniste

Ylätunnisteeseen lisätty kielivalikko on alun perin vimpain, joka tässä tapauksessa siirrettiin HTML-koodia käyttäen sivupalkista ylätunnisteeseen (esimerkkikoodi 4). Tämä toi ainoastaan muutaman rivin koodia lisää ja osaamista ei tarvittu kuin perus-HTML-linkityksen verran. WordPressin peruskoodin lisäksi ylätunnisteeseen lisättiin favicon (favorites icon). Se on osoiterivin vieressä sekä kirjanmerkeissä näkyvä kuva (kuva 13). Faviconin koodin pätkä on myös perus-HTML-kieltä (esimerkkikoodi 5).

```
<a class="qtrans_flag qtrans_flag_fi" title="Suomi"
hreflang="fi"
href="/wordpress/"></a>
```

```
<a class="qtrans_flag qtrans_flag_en" title="English"
hreflang="en" href="/wordpress/?lang=en"></a>
```

ESIMERKKIKOODI 4. Kielivalikon HTML-linkitys

KUVA 13. Favicon kirjanmerkissä

```
<link rel="shortcut icon" href=" /wordpress/wp-
content/themes/orkidea/images/favicon.ico" />
```

ESIMERKKIKOODI 5. Faviconin HTML-linkitys

Hyvinvointipiste Orkidean WWW-sivusto perustuu staattisiin sivuihin, joita muokataan vain tarvittaessa. Etusivuksi on asetettu staattinen esittelysivu yrityksestä. WWW-sivustossa on kuitenkin *Uutiset*-osio, joka käyttää hyväkseen WordPressin artikkeleita. Uutisiin Huttunen voi päivittää ajankohtaista tietoa yritykseen liittyvistä asioista. Sivusto pysyy tällä tavalla ajan tasalla ja pienet tai isommatkin asiat on helppo päivittää.

Sivupalkki on WordPress-blogien sekä sivustojen yleinen elementti. Suurin osa valmiista teemoista sisältää yhdestä kolmeen sivupalkkia, joihin saa sijoitettua vimpaimia sekä muuta haluttua sisältöä. Hyvinvointipiste Orkidean tarpeita ajatellen sivupalkkeja otettiin käyttöön vain yksi sivuston oikeaan laitaan. Sivupalkissa käytetään Simple Image Link -lisäosaa, joka esitellään kappaleessa 4.4.4 Simple Image Link (kuva 14). Sen avulla sivuun saa kuvia tai kuvalinkkejä. Tulevaisuudessa sivupalkkiin voi halutessaan sijoittaa muutakin sisältöä, mutta tällä hetkellä sivupalkin sisältöä käytetään ainoastaan ulkonäöllisistä syistä.

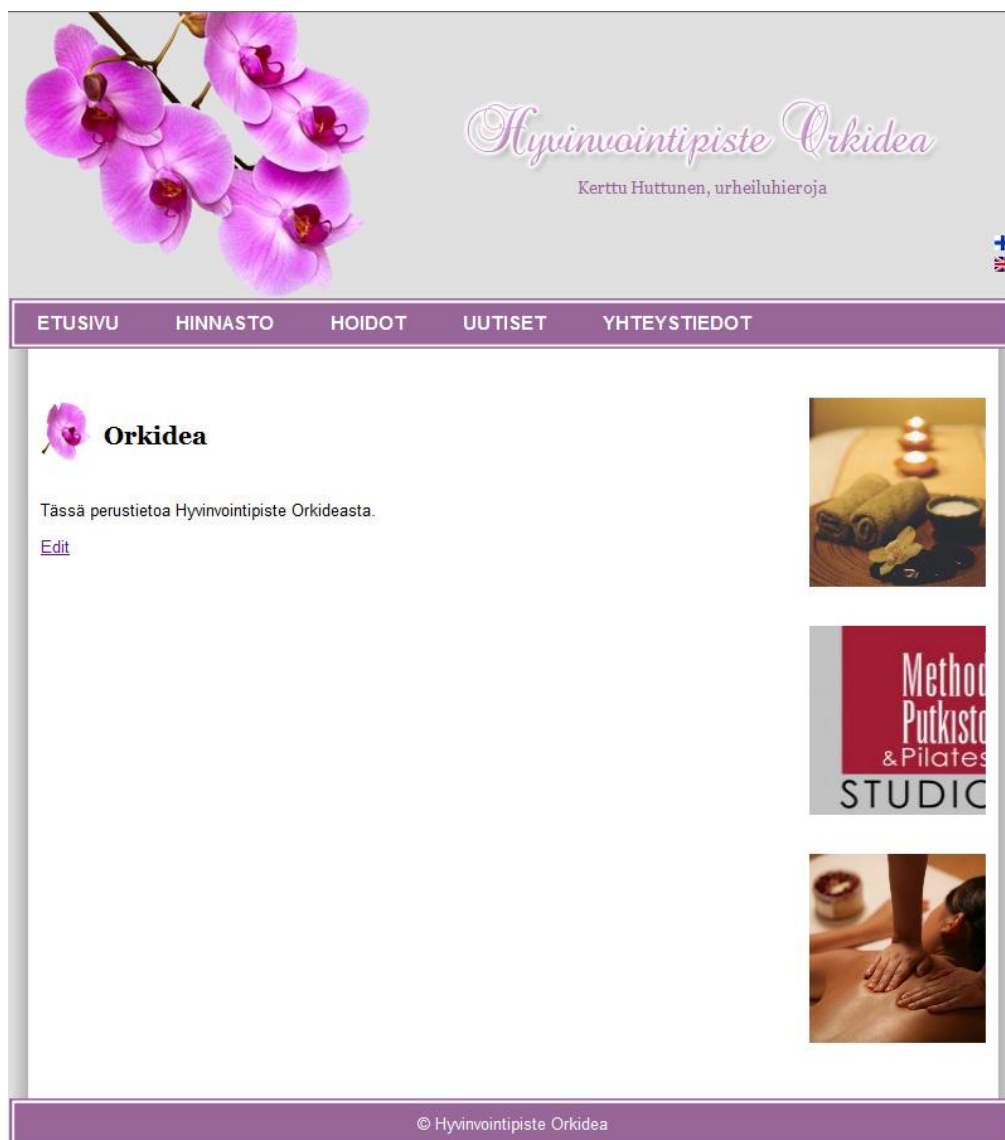

KUVA 14. Sivupalkkinäkymä hallintosivustossa (WordPress-versio 3.2.1, kuvakaappaus)

Sivuston alimman osion eli alatunnisteen tärkeimpänä tehtävänä on sulkea viimeiset avoimena olevat HTML-tagit. WordPress-sivustoissa siinä usein myös kerrotaan käytettävän teeman nimi sekä WordPress-linkki. Alatunnisteeseen on myös mahdollista sijoittaa navigaatiopalkki. Valloilla oleva WWW-sivu trendi on tehdä alatunnisteesta näyttävä ja melko suuri, jossa navigaation lisäksi voi olla esimerkiksi hakukenttä ja kuvia. Hyvinvointipiste Orkidean alatunnisteeseen tuli ainoastaan tiedot tekijänoikeuksista.

4.2 Ulkoasu

Kuten on jo aikaisemmin mainittu, Hyvinvointipiste Orkidean sivuston pääteemana on käytetty Sandboxia. Sivusto käyttää hyväkseen pääasiassa Sandboxin mallitiedostoja, mutta tyylitiedosto on muokattu täysin. Ulkoasun rakentamisen ensimmäinen vaihe oli koota sivun perusrunko. Orkidean runko on hyvin perinteinen ja tarkoitukseen erittäin sopiva (kuva 15). Se käsiteltiin tarkemmin kappaleessa 4.1 WWW-sivun rakenne. Sivustolla käytettävät kuvat on otettu internetissä olevasta 123rf-kuvapankista sekä osa kuvista on kuvattu itse. Kaikkiin kuviin on siis oikeudet.

KUVA 15. WWW-sivun runko

Sivuston värimaailma eroaa Hyvinvointipiste Orkidean tällä hetkellä käytetyistä väreistä, jotka ovat valkoinen ja limevihreä. Huttunen halusi muutosta ja antoi vapaat kädet uuden värikartan suunnittelemiseen. Värien valinta lähti sivun ylälaudassa olevasta kuvasta. Kuva on pinkki/vaaleanpunainen orkidea, joka sopi teemaan täysin. Kukasta poiketen sivun värejä pehmennettiin (kuva 16). Kuvan pinkin rinnalle valittiin pehmeä violetti, joka sopii hyvin taustaväriksi valitun vaaleanharmaan kanssa. Sivuston mustan tekstin taustana on valkoinen. Musta teksti valkoisella taustalla on kaikista selkein vaihtoehto. Valkoista taustaa pehmennettiin liukuvärillä sivuista kohti harmaata taustaa. Tällä tavalla taustojen ero ei ole liian jyrkkä.

KUVA 16. Hyvinvointipiste Orkidean WWW-sivuston värikartta

WWW-sivustolla on käytetty kolmea eri kirjasintyyppiä eli fonttia (kuva 17). Sivuston otsikossa on käytetty Baroque Script -nimistä fonttia, jota ei käytetä muualla. Otsikko on tehty kuvaksi, jotta erikoisempi fontti ei aiheuta selaimissa ongelmia. Otsikon alla olevassa kuvauksessa sekä sivujen pääotsikoissa on käytetty vähemmän koristeellisempaa Georgiaa. Navigaatiopalkissa ja muissa teksteissä on selkeyden vuoksi käytetty Arialia. Hyvinvointipiste Orkidean asiakkaisiin kuuluu myös iäkkäämpiä ihmisiä, joten fontin selkeys ja koko on tärkeässä osassa sivuston suunnittelussa.

KUVA 17. Kirjasintyytit

4.3 Asetukset ja käyttäjäroolit

Asetukset käsiteltiin opinnäytetyön kappaleessa 3.6 asetukset. Hyvinvointipiste Orkidean WWW-sivustoa varten käytiin kaikki kappaleessa mainitut asetukset läpi ja ne muokattiin sopivaksi. WWW-sivun kannalta näkyvimpiä asetuksia on yleisissä asetuksissa. Sinne on vaihdettu sivuston otsikko sekä kuvaus Hyvinvointipiste Orkidean tietojen

mukaisesti. Päivämäärän ja kellonajan oletusmuodot on vaihdettu suomalaisille tuttuihin muotoihin. Kalenteriviikko on myös asetettu alkamaan maanantaista, kuten Suomessa on tapana.

Lukemisen asetuksista on vaihdettu etusivu staattiseksi, kuten kappaleessa 3.6 asetukset käytiin läpi. Artikkelit on asetettu näkymään Hyvinvointipiste Orkidean *Utiset*-sivulla. Keskustelun asetukset ovat pääasiassa siten kuin ne oletuksena on. Suurin ero on kuitenkin siinä, että Orkidean WWW-sivulla kommentointia ei sallita artikkeleissa automaattisesti. Artikkelikohtaisesti tähän asetukseen voidaan kuitenkin vaikuttaa. Tietosuoja-asetuksissa on hyväksytty, että myös hakukoneet löytävät WWW-sivun. Osoiterakennetta on muokattu siten, että osoitteessa näkyy ainoastaan sivun/artikkelin nimi.

Käyttäjärooleja sivusto tarvitsee kaksi. Päätimme, että minulle sekä Huttuselle annetaan pääkäyttäjän roolit. Pääkäyttäjän roolissa Kertullakin on mahdollisuus vaikuttaa WWW-sivuston asetuksiin. Tämä on tarpeen, jotta Kertun ei tarvitse käyttää välikäsiä oman sivuston hallitsemisessa. Minullekin jätetään pääkäyttäjän oikeudet, jotta pääsen hoitamaan sivuston teknillisempää puolta tarvittaessa. Käyttöohjeen sekä pienen henkilökohtaisen koulutuksen avulla Kerttu pystyy toisena pääkäyttäjänä käyttämään WWW-sivustoaan monipuolisesti.

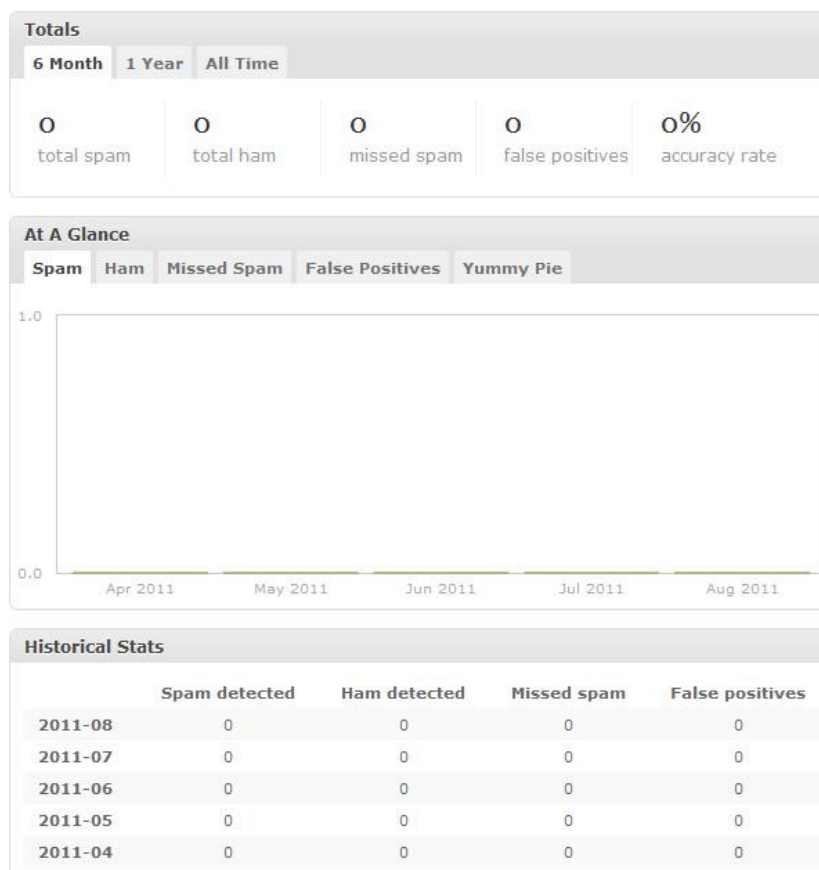
4.4 Lisäosat

Hyvinvointipiste Orkidean WWW-sivustossa on käytetty viittä lisäosaa. Kaikki lisäosat on valittu siten, että sivusto hyötyy niistä jotenkin. Lisäosien valinta on välillä vaikeaa, sillä samaan toimintoon on useita eri vaihtoehtoja. Valinnat on suoritettu pääasiassa lisäosan päivitysten ja luokittelun mukaan. Lisäosia on suhteellisen helppo myös kokeilla ja poistaa, jos ei ole varma, mikä olisi sivustoon sopiva. Hyvinvointipiste Orkidean lisäosat löytyivät melko helposti, eikä virhevalintoja tullut.

4.4.1 Akismet

WordPress ehdottaa automaattisesti Akismet-lisäosaa. Akismet on ilmainen yksityisille sivustoille. Hyvinvointipiste Orkidean WWW-sivusto ei ole tarkoitettu yksityiseen käyt-

töön, joten siitä tulisi maksaa vuosimaksu. Aluksi otimme kuitenkin vain ilmaisen version ja myöhemmin vaihdamme sen maksulliseen versioon. Lisäosan tarkoituksena on estää kommenttien ja paluuviihteiden kautta tulevat roskapostit. Akismet tunnistaa roskapostin automaattisesti, eikä päästä sitä läpi. Jos kuitenkin joku pääsee Akismetin ohi, voi sen itse merkata roskapostiksi, ja lisäosa muistaa lähettäjän jatkossa. Hyvinvointipiste Orkidean WWW-sivulla ei tällä hetkellä oletuksena sallita kommenttien kirjoittamista, mutta sen voi artikkelikohtaisesti muuttaa. Näissä tapauksissa Akismetistä on hyötyä. Lisäosa näkyy ohjausnäkyvän alavalikossa nimellä Akismet-tilastot. Tilastoista näkee, mitä se on estänyt, vahingossa estänyt ja päästänyt läpi (kuva 18). (Akismet 2011.)

KUVA 18. Akismet-tilastot (WordPress-versio 3.2.1, kuvakaappaus)

4.4.2 qTranslate

Hyvinvointipiste Orkidean sivusto haluttiin kaksikieliseksi, jotta se tavoittaa mahdollisimman laajan asiakaskunnan. WWW-sivustosta saa helposti kaksikielisen käyttämällä

lisäosaa. Lisäosia tähän tarkoitukseen on tarjolla useita, mutta qTranslate on yksi suosituimmista ja Orkidean käyttämän WordPress-version kanssa yhteensopiva. Lisäosaan on tullut säännöllisesti versiopäivityksiä, joka kertoo siitä, että sitä kehitetään koko ajan paremmaksi.

Asennuksen jälkeen qTranslate vaihtoi hallintosivuston englanninkieliseksi. Oletuskieleinä englannin lisäksi oli saksa ja kiina. Lisäosan asetuksista täytyi lisätä suomen kieli ja vaihtaa se pääkieleksi. Listasta poistettiin ylimääräiset kielet ja jätettiin ainoastaan suomi ja englanti. Vaikka pääkieleksi vaihdettiin suomi, qTranslaten asetukset ovat englanniksi. Myös jotkut osat, kuten sivujen ja artikkelien otsikkolaatikot ovat englanninkielisiä lisäosan vuoksi. Oman WWW-sivuston käyttöön lisäosan pystyy ottamaan vimpaimien kautta tai kirjoittamalla HTML-linkit suoraan haluttuun paikkaan. Lisäosa aiheutti ongelmia artikkelien eli Orkidean WWW-sivulla uutisten julkaisupäivämäärän ja -ajan näytön kanssa. Tämä ongelma korjaantui vaihtamalla päivämäärän ja kellonajan esityksen qTranslaten asetuksista.

qTranslaten vaikutuksen huomaa parhaiten artikkelien ja sivujen lisäyksessä. Sama sivu tai artikkeli on helppo tehdä kahdella kielellä, koska se onnistuu samaan aikaan (kuva 19). Otsikot (engl. title) kirjoitetaan omiin laatikoihin ja sisältö sen mukaan kumpi välilehti (Suomi/English) on valittuna. Muuten artikkelien ja sivujen lisääminen tapahtuu samalla tavalla kuin ilman lisäosaa.

The image shows a screenshot of the qTranslate plugin interface in a WordPress editor. It features two text input fields for titles. The first field is labeled "Title (Suomi)" and the second is labeled "Title (English)". Below the input fields, there is a row of icons for various content types (document, image, audio, video) and a "Siirrä/Lisää" button. At the bottom right, there are two buttons for language selection: "Suomi" and "English".

KUVA 19. qTranslate käytössä (WordPress-versio 3.2.1, kuvakaappaus)

4.4.3 WP Title 2

WP Title 2 on hyödyllinen lisäosa, jos WordPressiä haluaa käyttää niin sanotusti tavallisen WWW-sivuston päivitstyökaluna. Lisäosan avulla sivun tai artikkelin otsikko ja linkki voivat olla erinimisiä. Hyvinvointipiste Orkidean WWW-sivustossa tätä tarvitaan etusivun kanssa. Linkin haluttiin olevan nimellä etusivu ja sivun pääotsikon taas Hyvinvointipiste Orkidea. Tätä ei ollut mahdollista toteuttaa millään muulla tavalla, kuin valitsemalla sopiva lisäosa WordPressiin. WP Title 2 valittiin, koska se on yksi ladatuimmista lisäosista tähän tarkoitukseen. Sitä on myös päivitetty säännöllisesti. WP Title 2 toimii englanniksi, kuten suurin osa WordPressin lisäosista.

Lisäosa toimii hyvin samalla tavalla kuin qTranslate ja on sen kanssa yhteensopiva. Sivun ja artikkelin lisäämisen yhteyteen tulee kaksi ylimääräistä otsikkolaatikkoa, kummallekin kielelle oma (kuva 20). Title-kohtaan kirjoitetaan se otsikko, joka näkyy linkissä ja heading-kohtaan se, mikä näkyy sivun pääotsikkona. Linkkejä ja otsikoita ei kuitenkaan ole pakko nimetä erikseen. Oletuksena sivun pääotsikoksi tulee se, mikä kirjoitetaan title-kohtaan.

Title (Suomi)

Heading (optional) (HTML is disabled)

Title (English)

Heading (optional) (HTML is disabled)

KUVA 20. WP Title 2 käytössä qTranslaten kanssa (WordPress-versio 3.2.1, kuvakaappaus)

4.4.4 Simple Image Link

Tarvitsin WWW-sivustoon lisäosan, jonka avulla kuvien lisääminen sivupalkkiin käy helposti. Lisäosia tähän tarkoitukseen on tarjolla paljon, mutta päädyin Simple Image

Link -lisäosaan, koska se oli yksinkertainen ja kuvasta saa tehtyä halutessaan myös linkin. Sivun jatkokehityksen kannalta kuvalinkki on tarpeellinen lisä. Lisäosa on suunniteltu silmällä pitäen niitä, joilla on vain vähän tai ei ollenkaan HTML-osaamista. Simple Image Link on englanninkielinen, mutta siitä huolimatta helposti ymmärrettävä. (BlogWell 2010.)

Simple Image Link -lisäosa toimii samalla tavalla kuin mikä tahansa vimpain, eli se vain vedetään hiirellä haluttuun sivupalkkiin. Kuvaan pystyy määrittelemään paljon eri ominaisuuksia lisäosan avulla, mutta kaikki ne ovat valinnaisia (kuva 21). Kuvaan voi liittää otsikon, alt-tagin sekä erillisen kuvatekstin. Alt-tagin tarkoituksena on näyttää kuvan nimi/kuvaus siinä tapauksessa, jos kuva ei näy. Kuvan voi lisäosan avulla määritellä näkymään vain tietyille käyttäjille tai käyttäjäryhmille. Mitat ja täytteet (engl. padding) voi myös määritellä itse. Kuvasta voi tehdä linkin kirjoittamalla kohteen osoitteen. Myös muita pieniä säätöjä voi lisäosan avulla tehdä, mutta tärkeintä on, että kuvan voi liittää sekä tehdä siitä linkin ilman koodiin koskemista.

Title:	<input type="text"/>
☐ Display title	
Display image for the following users:	
Not logged in	<input type="text" value="▼"/> At least this role
Image location (required):	<input type="text"/>
Image dimensions - e.g. 123px or 50% (optional)	
Width:	<input type="text"/> Height: <input type="text"/>
Image alt text (optional):	<input type="text"/>
Text to display after image (optional):	<input type="text"/>
☐ Break between image and text	
Alignment:	<input type="text" value="Center"/> ▼
Link location (optional):	<input type="text"/>
Link target:	<input type="text" value="Open link in the same window"/> ▼
☒ Use nofollow on link	☐ Use shadowbox on link
☐ Display image alt text as link popup (i.e. anchor title)	
Additional padding - e.g. 10px or 1.0em (optional)	
Above:	<input type="text"/> Below: <input type="text"/>

KUVA 21. Simple Image Link -lisäosa (WordPress-versio 3.2.1, kuvakaappaus)

4.4.5 Form Manager

Hyvinvointipiste Orkidean WWW-sivuilla haluttiin yhteydenottolomake. Lomakkeen tekemiseen tarvitaan WordPressissä lisäosa. Form Managerin avulla on suhteellisen helppo luoda toimiva lomake (liite 1, s. 56, kappale 4). Lomakkeeseen voidaan valita perinteisiä elementtejä kuten teksilaatikoita ja valintalaatikoita. Lomakkeeseen voi ja kannattaa liittää reCAPTCHA, jonka avulla voidaan estää tietokoneiden lähettämät roskapostit (kuva 22).

KUVA 22. reCAPTCHA-elementti lomakkeessa

(<http://www.hyvinvointipisteorkidea.fi/ota-yhteytta/>, kuvakaappaus)

Lomakkeen ulkoasua voi muuttaa valmiiden vaihtoehtojen avulla. Kovin suuria muutoksia asetusten avulla ei voi tehdä, mutta selkeän ja yksinkertaisen lomakkeen sillä saa luotua. Kaikki tekstit ja otsikot on mahdollista vaihtaa. WP Title 2 on englanninkielinen, kuten kaikki sen oletuksena antamat lomakkeen tekstit. Hyvinvointipiste Orkidealle luotiin kaksi lomaketta, joista toinen on suomenkielinen ja toinen englanninkielinen. Ne liitettiin *Ota yhteyttä* -välilehden lisäosan tuoman painikkeen avulla (kuva 23).

KUVA 23. WP Title 2 lisäosan tuoma painike artikkelien ja sivujen työkalupalkkiin (WordPress-versio 3.2.1, kuvakaappaus)

4.5 Hallintosivuston siistiminen

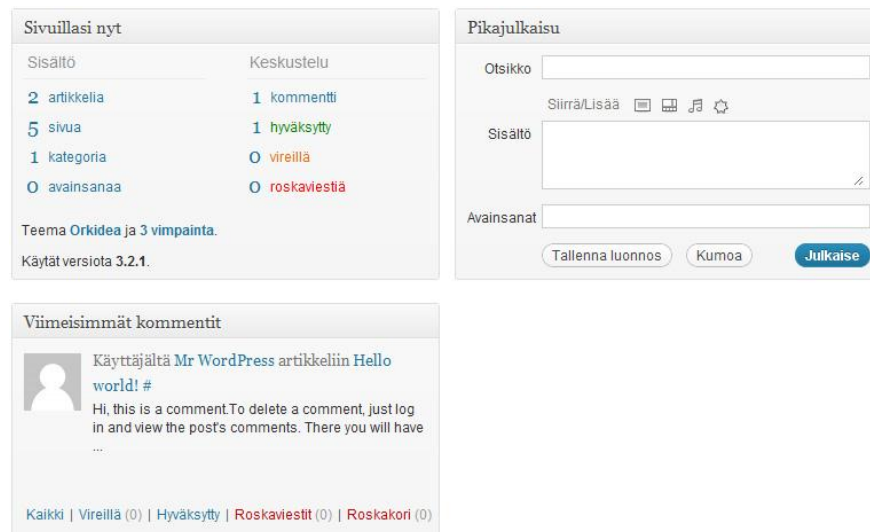
Hyvinvointipiste Orkidean sivustoa haluttiin pystyä päivittämään helposti. Hallintosivusto on helposti ymmärrettävä, mutta sisältää Huttusen tarpeita ajatellen turhaa tietoa. WordPressin hallintosivustoa voi muokata ja Kerttua varten sitä yksinkertaistet-

tiin. Muokkaaminen tehdään käyttäjäkohtaisesti, joten ainoastaan Kertun hallintosivustoa siistittiin. Oman sivun olen muokannut omien tarpeideni mukaan.

Ohjausnäkyvän siistiminen on tehty hyvin yksinkertaiseksi siinä olevan *näyttöasetukset*-valikon avulla. Valikosta pystyy poistamaan tai valitsemaan halutut ominaisuudet rasti ruutuun -valinnan avulla (kuva 24). Kertun ohjausnäkyvään jätettiin ainoastaan kolme valikkolaatikkoa (kuva 25). Sivullasi nyt, joka kertoo tärkeimmät avainluvut, muun muassa artikkelien ja sivujen määrän. Pikajulkaisu, jonka avulla saa kirjoitettua ja julkaistua artikkelin ohjausnäkyvästä. Viimeisimmät kommentit, joka näyttää nimensä mukaisesti viimeisimmät kommentit.

KUVA 24. Ohjausnäkyvän näyttöasetukset (WordPress-versio 3.2.1, kuvakaappaus)

KUVA 25. Ohjausnäkyvä siistimisen jälkeen (WordPress-versio 3.2.1, kuvakaappaus)

Artikkeleiden näyttöasetuksia muokattiin myös enemmän Kertun tarpeita vastaaviksi (kuva 26). Artikkelien yleisnäkyvästä poistettiin kategoriat ja avainsanat. Ne ominaisuudet kuuluvat enemmänkin blogijulkaisuihin kuin uutisiin. Myös artikkelien lisäämisen näyttöasetuksia muokattiin. Tällä hetkellä näkyvissä on otsikoiden, päätekstin ja julkaisuasetusten lisäksi keskusteluun liittyvät asetukset. Keskusteluasetuksista voidaan

valita, sallitaanko kommentointi sekä paluuviihteet ja päivitysilmoitukset julkaistussa artikkelissa.

KUVA 26. Artikkelinäkömä (WordPress-versio 3.2.1, kuvakaappaus)

Median, linkkien, kommenttien, lisäosien ja käyttäjien näyttöasetuksiin ei koskettu, koska ne ovat oletuksena sopivat. Sivun näyttöasetukset ovat myös oletuksena hyvät. Uuden sivun lisäämiseen liittyviä näyttöasetuksia kuitenkin muutettiin. Sivulla ei näytetä kuin otsikkokentät, pääteksti, julkaisuasetukset sekä sivun asetukset (kuva 27). Tällä tavalla uuden sivun julkaisu on selkeämpää.

KUVA 27. Sivun näyttöasetukset (WordPress-versio 3.2.1, kuvakaappaus)

Hallintosivusto ei kaipaa muilta osin siistimistä. Edellä mainittuja muutoksiakin voi aina vaihtaa tarpeiden muuttuessa. Kävimme Huttusen kanssa läpi hallintosivuston, ja hän piti sitä tällaisenaan helppokäyttöisenä. Yksinkertaistaminen on kuitenkin mahdollista tarvittaessa käyttäjäroolin vaihtamisella. Siinä tapauksessa hänelle jää näkyviin ainoastaan sivujen ja artikkeleiden julkaisuun tarvittavat työkalut. Käyttäjärooleista kerrottiin tarkemmin kappaleessa 3.4 käyttäjät.

5 KÄYTTÖOHJE

Käyttöohjeita ja -oppaita tulee lähes jokaisen laitteen mukana. Käyttöohjeiden tarkoituksena on opastaa käyttäjää laitteen turvalliseen käyttöön. Sama pätee myös tietokoneohjelmien kanssa. Käyttöohje auttaa tuotteen käyttäjää ymmärtämään, mitä valmistaja on ajatellut tuotteestaan. Ohjeen avulla käyttäjä voi käyttää tuotetta juuri niin kuin on tarkoitettu, ja näin ollen pystyy hyödyntämään tuotetta tehokkaasti. (Kylänpää 2003, 76.)

Käyttöohjeen lukijat ovat yksi vaikein lukijaryhmä. Käyttäjiä on usein monen ikäisiä, tyyliä ja osaamiseltaan eritasoisia. Tämän vuoksi on tiettyjä asioita, joita tulee ottaa huomioon käyttöohjetta laatiessa. Lukijan mielenkiinto on pystyttävä pitämään läpi käyttöohjeen. Ei ole missään nimessä hyvä, jos lukija ei jaksakaan ensimmäistä sivua pidemmälle. Ohjeessa tulee esittää asiat sillä tavalla, että kaikki ymmärtävät, mitä niillä tarkoitetaan. Käytön kannalta turhaa tietoa ei kannata ohjeeseen pistää. Selkeys ja johdonmukaisuus ovat tärkeimpiä käyttöohjeen ominaisuuksia. (Kauppinen, Nummi & Savola 2005, 102.)

5.1 Käyttöohjeen laatiminen

Ennen kuin voi aloittaa käyttöohjeen laatimisen, täytyy tietää kenelle se tulee. Kohde-ryhmä täytyy tietää, jotta pystyy laatimaan ymmärrettävän käyttöohjeen. Käyttöohjeen käyttötarkoitus on myös selvitettävä, jotta tiedetään miksi se tehdään. Käyttöohjeen laatiminen alkaa sillä, että jäsennetään tarvittavat asiat oikeaan järjestykseen. Sen tulee olla selkeä ja johdonmukainen. Ohjeen kielen tulee olla helposti ymmärrettävää ja asioiden toisto on sallittua. (Kylänpää 2003, 78; Kauppinen ym. 2005, 103.)

Käyttöohjeessa on hyvä olla runsaasti kuvia. Kuvat ja teksti kertovat lukijalle huomattavasti enemmän kuin pelkkä teksti. Kuvien avulla voidaan selittää yksityiskohtaisemmin asioita ja auttaa lukijaa ymmärtämään sellaisissa tilanteissa, joissa käsitteet ja kieli on vaikeammin ymmärrettävissä. Kuvien tulee olla selkeitä ja tarpeeksi suuria. Niihin on myös hyvä merkata kohtia, joita tekstissä selitetään. (Kylänpää 2003, 79; Kauppinen ym. 2005, 103-104.)

Käyttöohjeen tulisi olla niin lyhyt ja yksinkertainen kuin mahdollista. Lauseiden tulee olla selkeitä, eikä pitkiä ja vaikeasti ymmärrettäviä. Virkerakenteeseenkin on hyvä kiinnittää huomiota. Ensin selitetään, mitä tehdään, ja vasta sen jälkeen, miksi niin tehdään. Käyttöohjeesta täytyy löytyä helposti haluttu tieto. Käyttöohjeen sisältö täytyy siis jäsentää siten, että sieltä löytää asiat ilman koko ohjeen lukemista. (Kylänpää 2003, 81; Kauppinen ym. 2004, 103.)

Testaus on tärkeä osa käyttöohjeen tekemistä. Ennen lopullista versiota ohje tulisi antaa oikoluettavaksi ja asiasisältö tarkistettavaksi. Käyttöohjeen tekijä on voinut huomaamatta jättää tärkeitä asioita selvittämättä, koska osaa itse ne niin hyvin. Tärkeää onkin jo käyttöohjeen kirjoittamisen aikana kiinnittää huomiota siihen, että ei oletta käyttäjien osaavan valmiiksi liikaa asioita. Testauksessa pitää ottaa huomioon kaikki asiat, joita käyttöohjeen tekemiseen kuuluu. Näitä ovat esimerkiksi tekstin selkeys sekä johdonmukaisuus ja ohjeiden sekä kuvien toimivuus. Vasta käyttöohjeen kohderyhmän testauksen jälkeen voi olla varma ohjeen toimivuudesta. (Kylänpää 2003, 82; Kauppinen ym. 2004, 104.)

5.2 Käyttöohje Hyvinvointipiste Orkidealle

Hyvinvointipiste Orkidealle oli helppo lähteä tekemään käyttöohjetta (liite 1). Olen keskustellut Huttusen kanssa paljon opinnäytetyönteon aikana. Näiden keskustelujen perusteella tiesin, millaista opastusta hän kaipaa. Kertulla ei ollut yhtään kokemusta WordPressistä ja ainoastaan vähän kokemusta kotisivujen päivittämisestä. Hän on aikaisemmin päivittänyt omaa Method Putkisto -sivustoa, joka poikkeaa suhteellisen paljon WordPressin käytöstä.

Minulle oli myös selkeää, mikä käyttöohjeen tarkoitus on. Minun ei tarvinnut lähteä selittämään WordPressin hallintosivuston jokaista kohtaa, vaan ainoastaan ne, jotka liittyvät sivuston sisällönhallintaan. Ohjeessa sivutaan kuitenkin myös ulkoasuun liittyviä asioita, mutta varsinaista ohjeistusta ei niistä ole. Sisältö on jäsennetty johdonmukaisesti ja järkevästi. Tietoa on helppo etsiä ohjeesta ilman, että se tarvitsee lukea kokonaan.

Ohjeessa on käytetty paljon kuvia havainnollistamaan tekstiä. Kuvissa on numeroituja nuolia ja laatikoita, jotta teksti ja kuva on helppo yhdistää toisiinsa. Osassa kuvista on rajattu alueita sumentamalla, jotta ainoastaan käsiteltävä asia on esillä. Tekstin korostukseen on käytetty tarvittaessa lihavoitua ja kursiivia. Teksti on kirjoitettu mahdollisimman selkeästi ja ilman vaikeita käsitteitä. Käyttöohjeen ymmärtämiseen ei vaadita alan sanastoa. Lauserakenteet ovat helppoja ja yksinkertaisia. Tärkeät asiat kerrotaan aina ensin. Asiat selitetään oikeassa järjestyksessä, eli niitä on helppo seurata ja toteuttaa käytännössä.

Hyvinvointipiste Orkidean käyttöoppaasta tuli hyvä tiivis paketti, jossa käydään läpi ainoastaan tarvittut asiat. Huttunen saa jatkossa myös tukea minulta, joten ongelmatilanteissa hänen ei tarvitse löytää kaikkea käyttöohjeesta. Käyttöohjeen tarkoitus on se, että Kerttu voi itse päivittää oman sivuston sisältöä, ja tämän suhteen käyttöohje on onnistunut. Käytännössä käyttöohje ei ole vielä päässyt toimimaan. Jos käytössä ilmenee ongelmia, teen siihen muutoksia.

6 WWW-SIVUSTON JATKOKEHITYS

WWW-sivusto siirrettiin viralliselle palvelimelle syyskuussa 2011. Olemme hioneet ulkoasua ja sisältöä Huttusen kanssa jatkuvasti. Sivusto olikin heti valmis käytettäväksi, kun siirto tapahtui. Tarkoituksena on vielä kuvata yrityksessä valokuvia WWW-sivustolle, jotta asiakkaat saavat oikean kuvan paikasta. Näiden kuvien ottaminen on viivästynyt välimatkan tuomien ongelmien vuoksi.

Huttunen kouluttautuu Method Putkisto- ja Method Putkisto pilates -ohjaajaksi. Hänen on määrä valmistua vuonna 2012. Method Putkiston kautta hänelle tulee käyttöön WWW-sivusto, joka linkitetään Hyvinvointipiste Orkidean sivustoon. Kerttu olisi halunnut oman Method Putkisto -sivuston esimerkiksi Hyvinvointipiste Orkidean WWW-sivuston yhteyteen, mutta se ei ollut suositeltua. Method Putkisto haluaa pitää ohjaajien sa sivustot yhdenmukaisina.

Tulemme pitämään Kertun kanssa myös jatkossa yhteyttä koskien WWW-sivua. Kehitystä tapahtuu sitä mukaan, kun on tarpeellista. Hakukoneoptimointiin syvennyttään jatkossa enemmän. WordPress tekee automaattisesti aika paljon hakukoneita ajatellen, mutta esimerkiksi otsikoiden, osoiterakenteen ja asetusten avulla, sitä on mahdollista edelleen parantaa. Kertun kouluttautuminen ja uusien liikuntamuotojen opettelu tulee jatkossa laajentamaan hänen palvelujaan. Näiden muutosten myötä myös WWW-sivua laajennetaan ja parannetaan tarpeita vastaaviksi. Hän haluaa tällä tavalla saavuttaa mahdollisimman laajan asiakaskunnan.

7 POHDINTA

Huttunen on ollut erittäin tyytyväinen WWW-sivustoon. Hänelle ennalta vieras WordPress on osoittautunut hyväksi valinnaksi sivuston pohjaksi, kuten ajattelinkin. Helppokäyttöinen ja helposti ymmärrettävä hallintosivusto auttaa Kerttua jatkossa pitämään WWW-sivuston sisällön ajan tasalla. Suurempiin muutoksiin hän tarvitsee kuitenkin apua. Olemme sopineet Kertun kanssa jo jatkosta.

Olen oppinut opinnäytetyön aikana todella paljon lisää WordPressistä ja sen tarjoamista ominaisuuksista. WordPressin käyttö sujuu jatkossa huomattavasti tehokkaammin. En voi sanoa, että WordPress on paras mahdollinen alusta kaikille sivustoille, mutta ainakin pienille ja keskisuurille yrityksille, sekä yksityisille henkilöille, tämä on hyvä vaihtoehto. Pidän erittäin paljon siitä, että WordPressin avulla saa luotua helposti WWW-sivuston ja mukana tulee helppokäyttöinen hallintosivusto. HTML-, CSS-, PHP- tai JavaScript-kieltä ei tarvitse osata tehdä toimivan ja dynaamisen WWW-sivuston.

Kuten jo ennalta osasin odottaa, lähteiden löytäminen oli vaikeaa. Käytin ainoastaan kahta eri kirjaa, jotka käsittelivät WordPressiä. Internetistä löytyvä WordPressin Codex kirjasto osoittautui kuitenkin parhaimmaksi tiedonlähteeksi. Siellä tieto on ajan tasalla ja päivittyy jatkuvasti. Painettu kirjallisuus ei tämän vuoksi pärjää internetistä löytyneelle tiedolle. Suurempia ongelmia ei onneksi työn aikana tullut, ja pienet ongelmat ratkesivat aina Codexista löytyneen tiedon avulla.

Jännitin opinnäytetyön alussa, kuinka onnistun kirjoittamaan tämän raportin. Pienen alkutaistelun jälkeen se kuitenkin lähti sujumaan yllättävän kivuttomasti. Tekstiäkin tuli melko helposti, kun tunsin aiheen ennalta hyvin. Hiukan vaikeaa sisältöä oli kuitenkin siinä mielessä saada, että WordPress on kehitetty jo niin pitkälle. Lähes kaiken voi tehdä valmiilla asetuksilla, joten teknistä osaamista ei niiltä osin tarvitse. Lähteiden tuki oli erittäin tärkeä. Sieltä sain vastauksia käsittelemiini aiheisiin ja tukea WWW-sivuston luomiseen. Huttunen oli hyvin mukana prosessissa ja kertoi toiveistaan sivua kohtaan. Olen erittäin tyytyväinen siihen, kuinka tämä työ muovautui sellaiseksi kuin se nyt on.

Asettamissani tavoitteissa arvioisin onnistuneeni hyvin. Tärkeintä oli, että toimeksiantaja olisi tyytyväinen WWW-sivustoon. Tahdoin, että hänen toiveensa yrityksen näkyvyyden lisäämisessä onnistuu. Tämän tavoitteen osalta on liian aikaista sanoa, miten

siinä onnistuttiin. Vasta aika näyttää, kuinka hyvin Hyvinvointipiste Orkidean sivusto löydetään, ja lisääntykö asiakkaat sen avulla. Käyttöoppaan onnistuminen selviää myös vasta myöhemmin. Tähän mennessä Huttunen on vasta päässyt tutustumaan siihen, mutta käytännössä hän ei ole sitä vielä testannut. Pidän hänelle ensin pienen koulutuksen, jossa tutustutaan hallintosivuston käyttöliittymään ja yleisesti WordPressiin. Opinnäytetyön kirjallinen osuus onnistui paremmin kuin uskalsin odottaa. Aikaisemmin jo kerroin, kuinka aluksi jännitin kirjoittamista. Siitä huolimatta, sain koottua hyvän ja selkeän opinnäytetyön, johon voin olla vain tyytyväinen.

LÄHTEET

Akismet. 2011. How it works. Luettu 10.8.2011.
<http://akismet.com/how/#gs1>

BlogWell. 2010. WordPress Simple Image Link Plugin. Luettu 13.7.2011.
<http://blog-well.com/downloads/wordpress-image-link-plugin/>

Brazell, A. 2011. WordPress Bible 2nd edition. Indiana: Wiley Publishing Inc.

Codex 2011a. History. Luettu 30.6.2011.
<http://codex.wordpress.org/History>

Codex 2011b. Version 3.0. Luettu 20.7.2011.
http://codex.wordpress.org/Version_3.0

Codex 2011c. Version 3.2. Luettu 20.7.2011.
http://codex.wordpress.org/Version_3.2

Codex 2011d. Codex. Luettu 7.7.2011.
<http://codex.wordpress.org/>

Codex 2011e. Media Library Screen. Luettu 20.7.2011.
http://codex.wordpress.org/Media_Library_Screen

Codex 2011f. Links Screen. Luettu 20.7.2011.
http://codex.wordpress.org/Links_Screen

Codex 2011g. Tools Screen. Luettu 20.7.2011.
http://codex.wordpress.org/Tools_Screen

Codex 2011h. Tools Export Screen. Luettu 20.7.2011.
http://codex.wordpress.org/Tools_Export_Screen

Codex 2011i. Using Themes. Luettu 14.7.2011.
http://codex.wordpress.org/Using_Themes

Codex 2011j. Stepping Into Templates. Luettu 14.7.2011.
http://codex.wordpress.org/Stepping_Into_Templates

Codex 2011k. Theme Development. Luettu 20.6.2011.
http://codex.wordpress.org/Theme_Development

Codex 2011l. Child Themes. Luettu 29.6.2011.
http://codex.wordpress.org/Child_Themes

Codex 2011m. Roles and Capabilities. Luettu 20.7.2011.
http://codex.wordpress.org/Roles_and_Capabilities

Codex 2011n. Plugins. Luettu 14.7.2011.
<http://codex.wordpress.org/Plugins>

Codex 2011o. Administration Screens. Luettu 21.7.2011.
http://codex.wordpress.org/Administration_Screens

Codex 2011p. Creating a Static Front Page. Luettu 29.6.2011.
http://codex.wordpress.org/Creating_a_Static_Front_Page

Codex 2011q. Settings Discussion Screen. Luettu 4.8.2011.
http://codex.wordpress.org/Settings_Discussion_Screen

Codex 2011r. Settings Media Screen. Luettu 4.8.2011.
http://codex.wordpress.org/Settings_Media_Screen

Codex 2011s. Settings Permalinks Screen. Luettu 4.8.2011.
http://codex.wordpress.org/Settings_Permalinks_Screen

Codex 2011t. The Loop in Action. Luettu 4.8.2011.
http://codex.wordpress.org/The_Loop_in_Action

Codex 2011u. Stepping Into Template Tags. Luettu 4.8.2011.
http://codex.wordpress.org/Stepping_Into_Template_Tags

Codex 2011v. HTML to XHTML. Luettu 7.7.2011.
http://codex.wordpress.org/HTML_to_XHTML

CSS Validation Service. 2009. About the CSS Validator. Luettu 29.6.2011.
<http://jigsaw.w3.org/css-validator/about.html>

Damstra, D., Stern, H. & Williams B. 2010. Professional WordPress: Design and Development. Indiana: Wiley Publishing Inc.

Demetris. 2008. How To Make a Child Theme For WordPress. Päivitetty 16.12.2010. Luettu 29.6.2011.
<http://op111.net/53/>

Joost de Valk. 2011. Anatomy Of A WordPress Theme. Luettu 29.6.2011.
<http://yoast.com/wordpress-theme-anatomy/>

Kauppinen, A., Nummi, J. & Savola, T. 2005. Tekniikan viestintä, kirjoittamisen ja puhumisen käsikirja. 4.-5. painos. Helsinki: Edita Prima Oy.

Kylänpää, E. 2003. Viestintätilanteet, oppi- ja harjoituskirja. 1. painos. Jyväskylä: Gummerus Oy.

Theme Lab. 2008. The Ultimate Guide to the WordPress Loop. Luettu 4.8.2011.
<http://WWW.themelab.com/2008/04/04/the-ultimate-guide-to-the-wordpress-loop/>

WordPress 2011a. WordPress Web Hosting. Luettu 7.7.2011.
<http://wordpress.org/hosting/>

WordPress 2011b. Free Themes Directory. Luettu 14.7.2011.
<http://wordpress.org/extend/themes/>

WordPress Suomi. 2011. Toiminta. Luettu 7.7.2011.
<http://fi.wordpress.org/toiminta/>

Käyttöohje – WordPress 3.2

Mari Nurmi

Hyvinvointipiste Orkidea

31.8.2011

Sisällysluettelo

1 KÄYTTÖLIITTYMÄ.....	3
1.1 Sisäänkirjautuminen.....	3
1.2 Ohjausnäkyvä.....	3
2 SIVUT.....	5
2.1 Sivun lisääminen	5
2.1.1 Sivun muokkaaminen.....	6
2.1.2 Sivun muokkaimen asetukset.....	6
2.1.3 Median lisääminen sivuun.....	7
2.2 Sivun poistaminen.....	8
3 ARTIKKELIT (UUTISET)	9
3.1 Artikkelin lisääminen.....	9
3.1.1 Artikkelin muokkaaminen.....	10
3.1.2 Artikkelin muokkaimen asetukset.....	10
3.1.3 Median lisääminen artikkeliin	11
3.2 Artikkelin poistaminen.....	11
4 LOMAKKEEN LUOMINEN	12
4.1 Lomakkeen elementtien muokkaaminen	14
4.2 Lomakkeen lisääminen sivuun tai artikkeliin.....	18
5 ULKOASU.....	18
6 LISÄOSAT.....	18
7 VIMPAIMET	19
7.1 Simple Image Link asetukset.....	19
8 ASETUKSET.....	20

(Huomio. Sivunumerot on muutettu vastaamaan liitteiden numerointia. Alkuperäisessä käyttöohjeessa sivunumerot alkavat numerosta yksi (1).)

1 KÄYTTÖLIITTYMÄ

1.1 Sisäänkirjautuminen

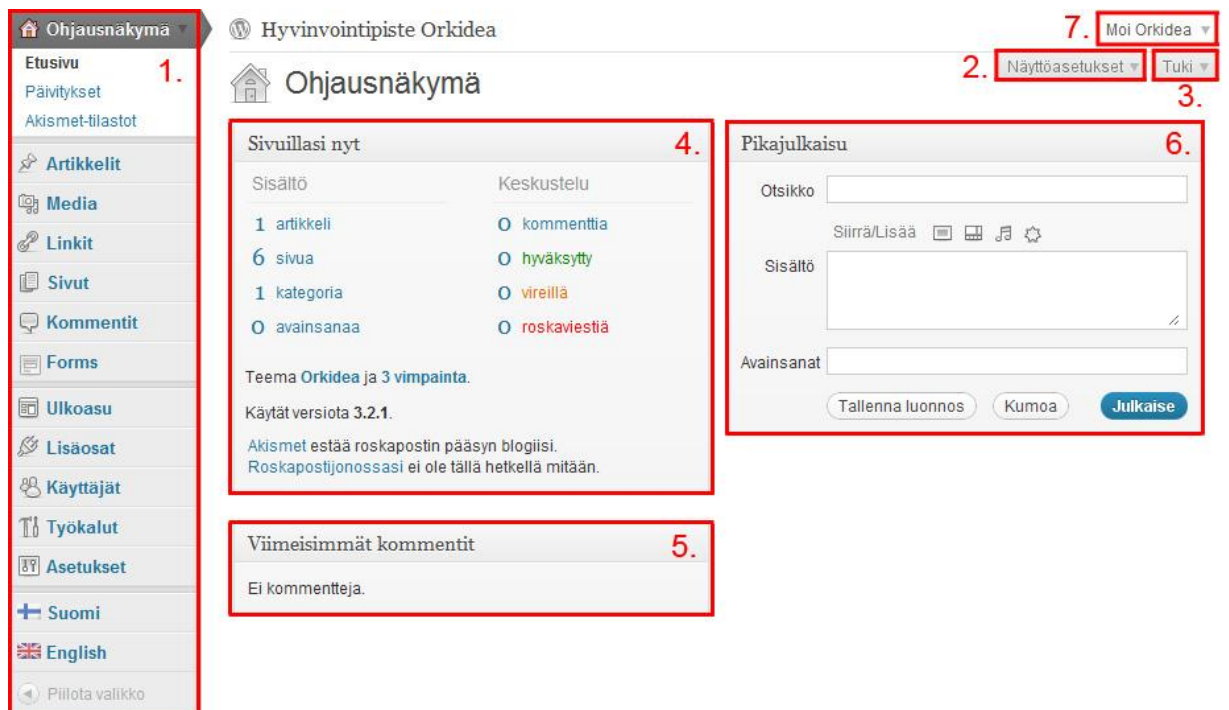
WordPress login form for Orkidea. The form includes a username field with the value 'Orkidea', a password field with masked characters, a 'Kirjaudu sisään' button, and a 'Muista minut' checkbox. Below the form are links for 'Salasana hukassa?' and '← Takaisin sivulle Hyvinvointipiste Orkidea'.

Sisään kirjautumiseen tarvitaan käyttäjänimi ja salasana. Ne on lähetetty kullekin käyttäjälle omaan sähköpostiin.

Kirjautumissivu on hyvin yksinkertainen. Sivulla on linkki, jonka avulla hukatun salasanan voi saada takaisin. Toisen linkin kautta pääsee suoraan Hyvinvointipiste Orkidean WWW-sivulle.

1.2 Ohjausnäkyvä

WordPressin käyttöliittymä on hyvin selkeä ja helppokäyttöinen. Sisäänkirjautumisen jälkeen avautuu ohjausnäkyvä. Ruudun vasemmassa reunassa on navigaatiopalkki. Alla olevassa kuvassa on ohjausnäkyvä ja sen sisältö on selitetty tarkemmin numeroitujen laatikoiden avulla.

WordPress dashboard overview for Hyvinvointipiste Orkidea. The dashboard is annotated with numbered callouts (1-7) pointing to various elements:

- 1.** Left sidebar navigation menu (Ohjausnäkyvä).
- 2.** Top right user profile area (Moi Orkidea).
- 3.** Top right utility buttons (Näyttöasetukset, Tuki).
- 4.** Main content area (Sivuillasi nyt) showing site statistics and status.
- 5.** Comments section (Viimeisimmät kommentit).
- 6.** Right sidebar (Pikajulkaisu) for creating a new post.
- 7.** Top right user profile area (Moi Orkidea).

1. **Navigaatio.** Hallintosivustolla liikkuminen onnistuu navigaatiopalkin avulla. Lähes kaikista linkeistä avautuu lisävalikko, josta voi vaikuttaa kunkin aiheen lisävalintoihin. Esimerkkinä artikkeleiden lisävalinnat:

2. **Näyttöasetukset.** Näyttöasetuksista valitaan mitä laatikoita ohjausnäkyssä näytetään. Oletuksena siinä on useita eri laatikoita, mutta tähän kannattaa valita ainoastaan itselle olennaiset.
3. **Tuki.** Tästä saa ohjeita ja lisäapua sillä hetkellä valitun sivun kanssa. Ohjeessa on yleensä suomeksi selitys sivun toiminnoista. Joissain sivuissa on vain linkki WordPress-sivuston (<http://wordpress.org/>) ohjeeseen, jotka ovat usein vain englanniksi.

Kohdat 4-6 kertovat niistä ohjausnäkyä laatikoista, jotka on valittu Hyvinvointipiste Orkidean käyttöön.

---

4. **Sivuillasi nyt.** Tämä laatikko kertoo tilastotietoa sivustosta. Se näyttää kuinka monta sisältöön ja keskusteluun liittyviä julkaisuja sivulla on. Sivullasi nyt myös kertoo sivun käyttäjän teeman nimen sekä sivun vimpaimien määrän. WordPressin versio ilmoitetaan myös laatikossa. Hyvinvointipiste Orkidean sivulla käytetään Akismetia estämään roskapostin pääsyn sivustoon ja sivuillasi nyt laatikosta nähdään siitä tietoa.
5. **Viimeisimmät kommentit.** Tämä laatikko näyttää julkaisuihin tulleet kommentit.
6. **Pikajulkaisu.** Pikajulkaisun avulla voidaan julkaista artikkeleita (Hyvinvointipiste Orkidean sivuilla uutisia) suoraan etusivulta.
7. **Moi Orkidea.** Tästä valikosta pääsee muokkaamaan omia tietoja sekä kirjautumaan ulos hallintosivustolta.

2 SIVUT

2.1 Sivun lisääminen

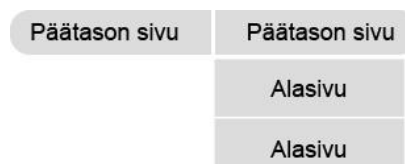

Sivun lisääminen alkaa valitsemalla hallintosivun sivupalkista Sivut → Lisää uusi. Sen jälkeen avautuu Lisää uusi sivu -näkyvä, jonka avulla varsinainen sivu luodaan.

The screenshot shows the 'Lisää uusi sivu' form with the following sections:

- 1.** Title (Suomi) and Title (English) input fields.
- 2.** A rich text editor with a toolbar and a 'Polku:' (Path) field.
- 3.** 'Sivun asetukset' (Page settings) section with dropdowns for 'Yläsivu' (Parent page) and 'Malli' (Template), and a 'Järjestys' (Order) field.
- 4.** 'Julkaise' (Publish) section with buttons for 'Tallenna luonnos' (Save draft), 'Esikatselse' (Preview), and 'Julkaise' (Publish).

- Otsikot.** Otsikkolaatikoita on neljä, Title -kohtaan kirjoitetaan se otsikko mikä näkyy myös linkkinä. Jos sivun otsikoksi haluaa jonkun muun kuin mikä näkyy linkkinä, kirjoitetaan se Heading -kohtaan. Sivuston kaksikielisyyden vuoksi otsikot voi kirjoittaa suomeksi, Title (Suomi) ja englanniksi, Title (English). Halutessaan toisen kielen voi jättää pois, jolloin WWW-sivu ilmoittaa, että sivu on saatavilla vain tietyllä kielellä.
- Pääteksti.** Sivun pääteksti kirjoitetaan tekstikenttään eli muokkaimeen. Tekstikenttä toimii hyvin samalla tavalla kuin perus tekstinkäsittelyohjelma. Päätekstin voi myös kirjoittaa suomeksi tai englanniksi valitsemalla oikean tekstikentän Suomi/English välilehdestä. Tekstin muotoilusta lisää kappaleessa 2.1.2 ja median lisäämisestä kappaleessa 2.1.3.
- Sivun asetukset.** Sivun asetuksista valitaan onko tuleva sivu päätason sivu vai jonkun toisen sivun alasisivu. Päätason sivu tulee linkkinä näkyviin otsikkona ja alasisivu päätason alle. Alla esimerkkikuva:

Sivun asetuksista valitaan myös halutaanko siinä käyttää jotain tiettyä mallia. Valittavana on kolme eri vaihtoehtoa:

- 1) Oletusmalli, jossa ei ole valmiina sisältöä tai muotoiluja.
- 2) Archives Page (suom. arkisto sivu), joka tuo oman sisällön lisäksi sivuun kirjoitetut artikkelit, jotka Hyvinvointipiste Orkidean sivulla tunnetaan uutisina. Artikkeleista kerrotaan tarkemmin kappaleessa 2.
- 3) Links Page (suom. linkit sivu), joka tuo oman sisällön lisäksi WordPressiin liitetyt linkit.

Sivujen järjestykseen vaikutetaan numeroimalla sivut. Tämän vaikutuksen näkee WWW-sivun linkkilistassa/navigaatiopalkissa. Numerolla yksi merkataan sivu, jonka haluaa ensimmäiseksi linkkilistaan ja numerolla kaksi seuraava ja niin edelleen.

4. **Julkaise.** Julkaisuasetuksista määritellään halutaanko sivu näkyviin heti vai tallennetaanko luonnos. Luonnoksen voi myöhemmin julkaista. Julkaisuasetuksiin voi puuttua myös tarkemmin. Tilan muokkaa linkistä voidaan valita onko sivu julkaistu, luonnos vai tarkistettavana. Näkyvyydestä valitaan onko sivu julkinen, salasanasuojattu vai yksityinen. Julkaistu -tiedoista voidaan valita julkaistaanko sivu heti vai ajastetaanko se julkaistavaksi myöhemmin.

2.1.1 Sivun muokkaaminen

	Otsikko	Kirjoittaja	Languages	Päivämäärä
	Hyvinvointipiste Orkidea	Orkidea	Suomi, English	6.7.2011 Julkaistu
	Hinnasto	Orkidea	Suomi	6.7.2011 Julkaistu
	Hoidot	Orkidea	Suomi	13.7.2011 Julkaistu

Sivua voi muokata myös julkaisun jälkeen. Muokkaamaan pääsee valitsemalla ensin mitä sivua halutaan muokata. Sen jälkeen klikataan Muokkaa avautuvasta valikosta. Tämän jälkeen avautuu sama sivu kuin uuden sivun lisäämisen yhteydessä. Tällä kertaa kuitenkin ennalta kirjoitetut tiedot ovat jo paikallaan. Sivua muokataan samalla tavalla kuin tietoja ensimmäistä kertaa lisätessä. Kappaleessa 2.1 käsitellään kohdat tarkemmin.

2.1.2 Sivun muokkaimen asetukset

Sivun sisältöä voi muokata tekstieditorissa olevilla painikkeilla. Nämä asetukset ovat käytössä graafista muokkainta käytettäessä. Alla käydään läpi mitä painikkeet tekevät.

1. Lihavointi, tekee tekstistä **paksusuman**.
2. Kursiivi, tekee tekstistä *vinon*.
3. Yliviivaus, yliviivaa tekstin.
4. Luettelo, luettelomerkkinä pallo.
5. Numeroitu luettelo, luettelomerkkinä numerot.

6. Lainaus, sientää tekstin muuta tekstiä kapeammaksi.
7. Vasen tasaus, tasaa tekstin vasemmalle.
8. Keskitys, keskittää tekstin sivun keskelle.
9. Oikea tasaus, tasaa tekstin oikealle.
10. Lisää tai muokkaa linkkiä.
11. Poista linkki.
12. Erotta ote.
13. Oikeinkirjoitus, oletuksena Englanti, mutta vaihtoehtona myös Suomi.
14. Koko näyttö, avaa tekstimuokkaimen koko näytölle.
15. Näytä/Piilota lisäasetukset, avaa ja sulkee lisäasetuspalkin.
16. WordPress Form Manager, painikkeen avulla saa lisättyä itse tehdyn lomakkeen. Lomakkeen luomisesta lisää kappaleessa 4.

Lisäasetukset

---

1. Pudotusvalikosta voi valita valmiita muotoiluja kuten eri otsikkotasoja. Oletuksena tavallinen kappale.
2. Alleviivaus, alleviivaa tekstin.
3. Tasaus, tasaa tekstin molemmat reunat.
4. Tekstin väri, tekstin värin voi vaihtaa.
5. Liitä muotoilemattomana, testiä voi liittää linkin kautta ilman, että alkuperäiset muotoilut tulevat mukana.
6. Liitä Wordista, tekstiä voi liittää Word tekstinkäsittelyohjelmasta ilman alkuperäisiä muotoiluja.
7. Poista muotoilut, poistaa tekstin kaikki muotoilut.
8. Lisää merkki, valikon avulla tekstiin saa liitettyä erikoismerkin.
9. Vähennä sisennystä.
10. Sisennä, sientää tekstiä halutun verran.
11. Kumoa.
12. Tee uudelleen, peruu kumoamisen.
13. Tuki, suomenkielinen ohje tekstimuokkaimen käyttöön.

2.1.3 Median lisääminen sivuun

Sivuun voi lisätä mediatiedostoja tekstimuokkaimen yhteydessä olevasta valikosta. Alla käydään läpi minkälaista mediaa sivuun voi liittää ja miten.

Lisää kuva. Kuvan voi lisätä *omalta tietokoneelta*, jolloin maksimitiedostokoko on 7MB. Kuvan voi myös lisätä *URL-osoitteesta*. WordPressin *mediakirjastosta* saa myös kuvia. Kirjastoon voi lisätä omalta tietokoneelta mediatiedostoja. Kirjastoon pääsee Media linkin kautta. Media → Lisää uusi linkin kautta voit lisätä koneelta tiedostoja. Tiedostojen maksimikoko on 7MB.

Lisää video. Videoita voi lisätä samalla tavalla kuin kuvia.

Lisää ääni. Äänitiedostoja voi lisätä samalla tavalla kuin kuvia.

Lisää media. Myös muita mediatiedostoja, kuten pdf-tiedostoja, voi lisätä samalla tavalla kuin kuvia.

2.2 Sivun poistaminen

Sivun poistaminen on kaksivaiheinen. Ensin sivu siirretään roskakoriin, jonka jälkeen roskakorista sivun voi vasta poistaa lopullisesti.

Otsikko	Kirjoittaja	Languages	Päivämäärä
Hyvinvointipiste Orkidea	Orkidea	Suomi, English	6.7.2011 Julkaistu
Hinnasto	Orkidea	Suomi	6.7.2011 Julkaistu
Hoidot	Orkidea	Suomi	13.7.2011 Julkaistu

1. Ensin täytyy saada kaikki sivut näkyviin. Se tapahtuu navigaatiopalkin Sivut -linkistä.
2. Seuraavaksi valitaan se sivu joka halutaan poistaa. Hiiri tarvitsee vain viedä sen sivun päälle, jolloin aukeaa valikko. Valikosta klikataan Roskakoriin -linkkiä, jonka jälkeen sivu löytyy roskakorista.
3. Roskakoria pääsee katsomaan Roskakori -linkistä, joka on sivujen yläpuolella. Suluissa näkyy lukumäärä roskakorissa olevista sivuista.

Otsikko	Kirjoittaja	Languages	Päivämäärä
testi	Orkidea	Suomi	20.7.2011 Viimeksi muokattu
Sivu	Orkidea	Suomi	13.7.2011 Viimeksi muokattu
Otsikko	Kirjoittaja	Languages	Päivämäärä

4. Viimeinen vaihe on valita roskakorista se sivu, joka halutaan poistaa. Sen jälkeen klikataan Poista pysyvästi -linkkiä. Tässäkin hiiri tarvitsee vain viedä sen sivun päälle mikä halutaan poistaa, jolloin valikko tulee esille.

3 ARTIKKELIT (UUTISET)

3.1 Artikkelin lisääminen

Artikkelin lisääminen on hyvin samanlaista kuin uuden sivun luominen. Ohjeet ovat pääosin hyvin samanlaisia. Artikkelin näyttöasetuksia on muutettu siten, että ne vastaavat Hyvinvointipiste Orkidean tarpeita. Vaihtoehtoja voi lisätä ja poistaa milloin tahansa.

Artikkelin lisääminen alkaa valitsemalla hallintosivun sivupalkista Artikkelit → Lisää uusi. Sen jälkeen avautuu Lisää uusi artikkeli -näkyvä, jonka avulla varsinainen sivu luodaan.

 Lisää uusi artikkeliNäyttöasetukset ▼ Tuki ▼

Title (Suomi) 1.

Heading (optional) (HTML is disabled)

Title (English)

Heading (optional) (HTML is disabled)

Julkaise 4.

Tallenna luonnos Esikatsela

Tila: Luonnos [Muokkaa](#)

Näkyvyys: Julkinen [Muokkaa](#)

Julkaise heti [Muokkaa](#)

[Siirrä roskakoriin](#) Julkaise

Keskustelu 3.

Salli kommentointi.

Salli [paluuviitteet ja päivitysilmoitukset](#) tällä sivulla.

Siirrä/Lisää   Suomi English Graafinen Koodi

B I

Muoto

Polku:
Sanojen lukumäärä: 0 2.

1. **Otsikot.** Otsikkolaatikoita on neljä, Title -kohtaan kirjoitetaan se otsikko mikä näkyy myös linkkinä. Jos sivun otsikoksi haluaa jonkun muun kuin mikä näkyy linkkinä, kirjoitetaan se Heading -kohtaan. Sivuston kaksikielisyyden vuoksi otsikot voi kirjoittaa suomeksi, Title (Suomi) ja englanniksi, Title (English). Halutessaan toisen kielen voi jättää pois, jolloin WWW-sivu ilmoittaa, että sivu on saatavilla vain tietyllä kielellä.

2. **Päätteksti.** Artikkelin päätteksti kirjoitetaan tekstikenttään eli muokkaimeen. Tekstikenttä toimii hyvin samalla tavalla kuin perus tekstinkäsittelyohjelma. Päättekstin voi myös kirjoittaa suomeksi tai englanniksi valitsemalla oikean tekstikentän Suomi/English välilehdestä. Tekstin muotoilusta lisää kappaleessa 3.1.2 ja median lisäämisestä kappaleessa 3.1.3.
3. **Keskustelu.** Keskustelu -laatikosta voidaan määritellä kunkin artikkelin kohdalla erikseen sallitaanko kommentointi. Hyvinvointipiste Orkidean asetuksia on muutettu siten, että oletuksena kommentteja ei sallita. Siitä voi myös päättää sallitaanko paluuviihteet ja päivitysilmoitukset.

Paluuviihte. *Paluuviihteet ovat tapa, joiden avulla toisille bloggaajille (kohdeblogi) voi kertoa, että kommentoi heidän kirjoitustaan omassa blogissaan. (Lainattu lähteestä: <http://aiheet.domnik.net/ai-2008/03/paluuviihte-trackback>.)*

Päivitysilmoitus. *Automaattinen ilmoitus, että joku toinen on linkittänyt julkaisun omassa julkaisussaan. (Lähde: http://codex.wordpress.org/Introduction_to_Blogging#Managing_Comments.)*

4. **Julkaise.** Julkaisuasetuksista määritellään halutaanko artikkeli näkyviin heti vai tallennetaanko luonnos. Luonnoksen voi myöhemmin julkaista. Julkaisuasetuksiin voi puuttua myös tarkemmin. Tilan muokkaa linkistä voidaan valita onko artikkeli julkaistu, luonnos vai tarkistettavana. Näkyvyydestä valitaan onko artikkeli julkinen, salasanasuojattu vai yksityinen. Julkaistu -tiedoista voidaan valita julkaistaanko artikkeli heti vai ajastetaanko se julkaistavaksi myöhemmin.

3.1.1 Artikkelin muokkaaminen

Otsikko	Kirjoittaja	Avainsanat	Languages	Päivämäärä
Sivu avattu!	Orkidea	Ei avainsanoja	Suomi	4.8.2011 Julkaistu
Otsikko	Kirjoittaja	Avainsanat	Languages	Päivämäärä

Artikkelia voi muokata myös julkaisun jälkeen. Muokkaamaan pääsee valitsemalla ensin mitä artikkelia halutaan muokata. Sen jälkeen klikataan Muokkaa avautuvasta valikosta. Tämän jälkeen avautuu sama sivu kuin uuden artikkelin lisäämisen yhteydessä. Tällä kertaa kuitenkin ennalta kirjoitetut tiedot ovat jo paikallaan. Artikkelia muokataan samalla tavalla kuin tietoja ensimmäistä kertaa lisätessä. Kappaleessa 3.1 käsitellään kohdat tarkemmin.

3.1.2 Artikkelin muokkaimen asetukset

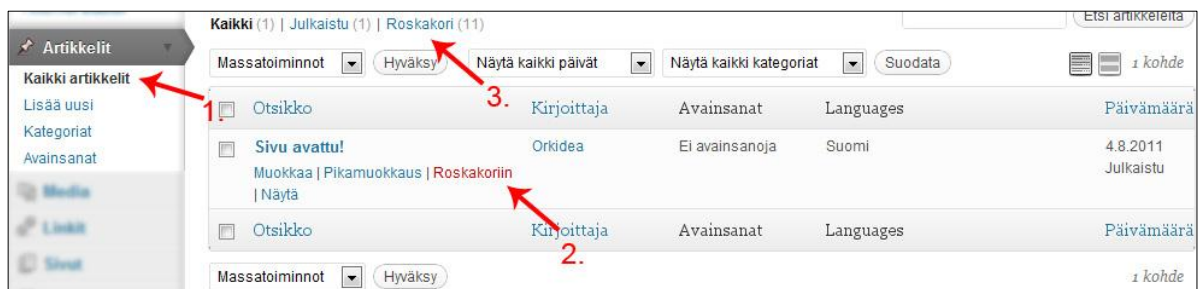
Artikkelin sisältöä voi muokata tekstieditorissa olevilla painikkeilla. Nämä painikkeet ovat samat kuin sivun muokkaimessa. Niihin voi tutustua tarkemmin kappaleessa 2.1.2 Sivun muokkaimen asetukset.

3.1.3 Median lisääminen artikkeliin

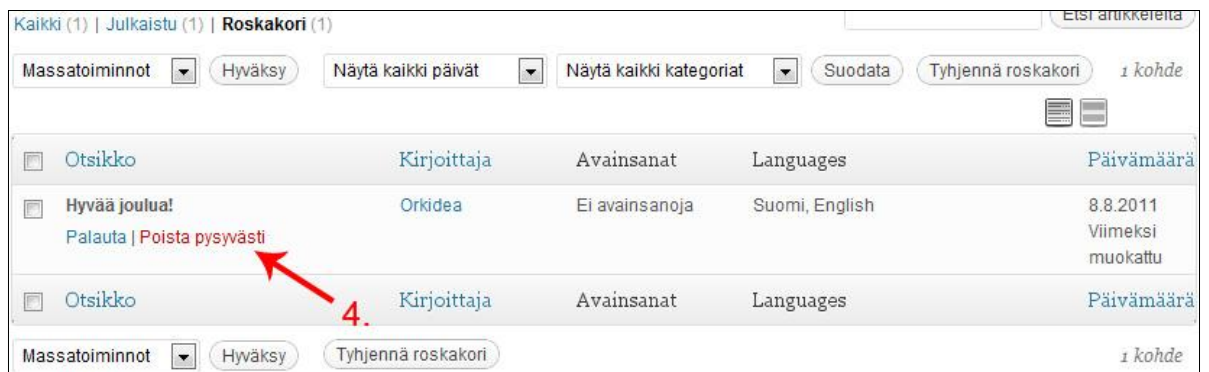
Artikkeliin voi lisätä mediatiedostoja tekstimuokkaimen yhteydessä olevasta valikosta. Nämä valikot ovat samat kuin sivun mediavalikossa. Niihin voi tutustua tarkemmin kappaleessa 2.1.3 Median lisääminen sivuun.

3.2 Artikkelin poistaminen

Kuten sivun poistaminen, myös **artikkelin poistaminen** on kaksivaiheinen. Ensin artikkeli siirretään roskakoriin, jonka jälkeen roskakorista artikkelin voi vasta poistaa lopullisesti.

1. Ensin täytyy saada kaikki artikkelit näkyviin. Se tapahtuu navigaatiopalkin Artikkelit -linkistä.
2. Seuraavaksi valitaan se artikkeli joka halutaan poistaa. Hiiri tarvitsee vain viedä sen artikkelin päälle, jolloin aukeaa valikko. Valikosta klikataan Roskakoriin -linkkiä, jonka jälkeen artikkeli löytyy roskakorista.
3. Roskakoria pääsee katsomaan Roskakori -linkistä, joka on artikkelien yläpuolella. Suluissa näkyy lukumäärä roskakorissa olevista artikkeleista.

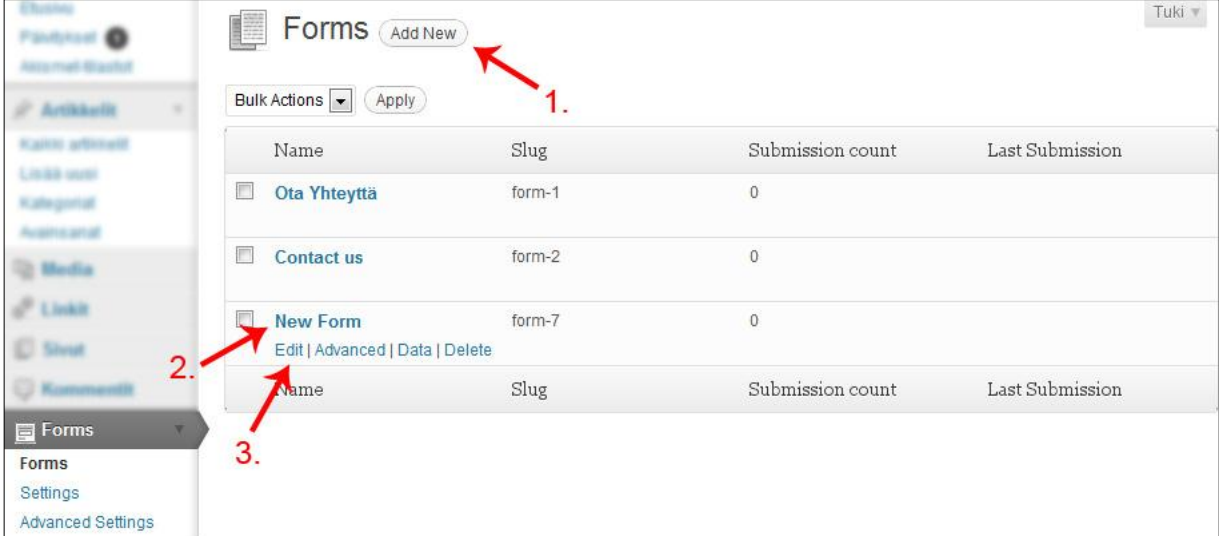

4. Viimeinen vaihe on valita roskakorista se artikkeli, joka halutaan poistaa. Sen jälkeen klikataan Poista pysyvästi -linkkiä. Tässäkin hiiri tarvitsee vain viedä sen artikkelin päälle mikä halutaan poistaa, jolloin valikko tulee esille.

4 LOMAKKEEN LUOMINEN

Lomakkeiden luomista varten on otettu käyttöön Form Manager -lisäosa. Tämän lisäosan avulla lomakkeen luominen on suhteellisen helppoa. Lisäosa on englanninkielinen, joten sen käyttämiseen tarvitaan hieman kielitaitoa. Tässä ohjeessa käydään läpi vain tärkeimmät lomakkeen elementit.

The screenshot shows the Form Manager interface. On the left is a sidebar with navigation options: Artikkeleitt, Media, Linkit, Sivut, Kommentit, and Forms. The Forms section is expanded, showing sub-options: Forms, Settings, and Advanced Settings. The main content area is titled 'Forms' and includes an 'Add New' button (marked with a red arrow and '1.'). Below this is a 'Bulk Actions' dropdown and an 'Apply' button. A table lists existing forms:

Name	Slug	Submission count	Last Submission
☐ Ota Yhteyttä	form-1	0	
☐ Contact us	form-2	0	
☐ New Form	form-7	0	

Below the table, there are links for 'Edit | Advanced | Data | Delete' for the 'New Form' entry. A red arrow and '2.' point to the 'New Form' entry, and another red arrow and '3.' point to the 'Edit' link.

1. Lomakkeen luominen alkaa valitsemalla navigaatiopalkista Forms. Tämän jälkeen aukeaa näkyviin kaikki jo luodut lomakkeet. Tältä sivulta löytyy myös Add New -linkki eli lisää uusi, josta uusi lomake luodaan.
2. Add New -linkin jälkeen tulee näkyviin New Form eli uusi lomake.
3. Klikkaamalla New Form -otsikkoa tai valikon Edit -linkkiä, pääsee muokkaamaan lomakkeen sisältöä. Tätä kautta lomaketta pääsee muokkaamaan myös myöhemmin.

The screenshot shows the 'Edit Form' interface in WordPress. The interface is divided into several sections, each highlighted with a red box and a number:

- 1. New Form:** The title of the form, currently set to 'New Form'.
- 2. Add Form Element:** A list of form elements to add, including Text, Text Area, Checkbox, List, Separator, Note, reCAPTCHA, and File. There is also an 'Insert Saved Form' button.
- 3. Appearance:** Settings for the form's look, including 'Show form title' (checked), 'Show border' (checked), 'Label position' (Left), and 'Label width (in pixels)' (200).
- 4. Customize:** Settings for the form's behavior, including 'Submit acknowledgement message' (Thank you! Your data has been submitted.), 'Show summary with acknowledgment' (unchecked), 'Submit button label' (Submit), and 'Required item message' (%s' is required.).
- 5. Auto Redirect:** Settings for automatic redirection after a successful submission, including 'Enable automatic redirect' (unchecked), 'Desination page' (Etusivu), and 'Timeout (seconds)' (5).
- 6. E-Mail Notifications:** Settings for email notifications, including 'Send to (user entry)' (none), 'Also send notification(s) to:' (empty), 'Subject' ([form title] Submission), and 'From' ([admin email]).
- 7. Form Slug:** The slug for the form, currently 'form-7'.
- 8. Submission Data:** Settings for submission data, including 'Submission count' (0) and 'Last submission'.
- 9. Publish:** The 'Save Form' button, with a 'Cancel Changes' button next to it.

1. Ensimmäiseen kenttään kirjoitetaan lomakkeen otsikko. Oletuksena New Form (uusi lomake).
  2. Seuraavasta kentästä valitaan lomakkeen elementit. Kaikki on valinnaisia, joten lomakkeesta voi tehdä juuri sellaisen kuin haluaa. Vaihtoehtoina on:
    - **Text**, tekstilaatikko esim. nimi, sähköpostiosoite.
    - **Text Area**, tekstikenttä vapaalle tekstille.
    - **Checkbox**, rasti-ruutuun kenttä.
    - **List**, lista, valittavana erilaisia tyyliä kuten pudotuslaatikko.
    - **Separator**, viiva jonka voi laittaa erottamaan alueita.
    - **Note**, vapaamuotoinen viesti lomakkeen täyttäjälle.
    - **reCAPTCHA**, elementti jota suositellaan jokaiseen lomakkeeseen. Sen avulla voi estää tietokoneiden lähettämät roskapostit lomakkeiden kautta.
    - **File**, lomakkeen lähettäjä voi liittää tiedoston tämän elementin avulla.
- Elementtien muokkaamisesta kerrotaan tarkemmin kappaleessa 4.1 Lomakkeen elementtien muokkaaminen.
3. Appearance laatikosta vaikutetaan ulkonäköön liittyviin asetuksiin. Siinä valitaan halutaanko otsikko näkyviin (Show form title), halutaanko lomakkeeseen reunat (Show border), missä kohdassa elementtien otsikot näytetään (Label position) ja elementtien otsikoiden leveys (Label width).
  4. Customize laatikon asetuksista voi kustomoida lomakkeen tekstejä.

- **Submit acknowledgement message**, teksti joka näkyy lomakkeen lähettämisen jälkeen.
  - **Show summary with acknowledgment**, tiivistelmä lähetetystä lomakkeesta.
  - **Submit button label**, lähetä -linkin teksti. Oletuksena englanniksi Submit.
  - **Required item message**, teksti näytetään, jos lomakkeen lähettäjä ei ole täyttänyt pakollisia kenttiä.
5. Auto Redirect laatikosta määritetään halutaanko lomakkeen lähettämisen jälkeen käyttäjä siirtää automaattisesti jollekin toiselle sivulle. Pudotusvalikosta valitaan sivu mihin käyttäjä siirretään.
  6. Lomakkeen vastaukset tulevat automaattisesti sivuston pääkäyttäjälle. Vastaukset voi kuitenkin lähettää myös muille E-Mail Notifications -laatikon avulla. Siihen kirjoitetaan sähköpostiosoite tai -osoitteet sekä halutessaan erillinen aihe ja lähettäjä.
  7. Form Slug on lomakkeen tunniste. Oletuksena se numeroi lomakkeet.
  8. Tässä laatikossa näkyy tulleiden vastausten määrä.
  9. Publish -laatikosta lomake julkaistaan.

4.1 Lomakkeen elementtien muokkaaminen

Tässä kappaleessa käydään läpi lomakkeen elementit ja niiden asetukset.

The screenshot shows the 'Add Form Element' dialog box. The 'Text' option is selected and highlighted with a red box. Below the dialog, the configuration for a 'New Text' element is shown. The configuration includes a label 'New Text', a placeholder, a width of 300 pixels, a max characters field, a 'Required' checkbox, and a 'Validation' dropdown menu.

Tekstikentän (text) asetukset:

- **Label**, laatikon nimi.
- **Placeholder**, oletusteksti, joka näkyy laatikossa.
- **Width**, laatikon leveys pikseleinä.
- **Max characters**, maksimi merkkimäärä, voi jättää myös tyhjäksi.
- **Required**, rasti ruutuun, jos tekstikenttä on pakollinen täyttää.
- **Validation**, pudotusvalikosta saa vaihtoehtoja mitä tekstikenttä sisältää. Esimerkiksi numbers only (vain numeroita), e-mail tai date (päivämäärä).

Add Form Element:

Text | **Text Area** | Checkbox | List | Separator | Note | reCAPTCHA | File | Insert Saved Form

New Text Area [Hide](#) [Delete](#)

Label

Placeholder

Height (in pixels)

Width (in pixels)

Required

Tekstialueen (text area) asetukset:

- **Label**, alueen nimi.
- **Placeholder**, oletusteksti, joka näkyy laatikossa.
- **Height**, alueen korkeus pikseleinä.
- **Width**, alueen leveys pikseleinä.
- **Required**, rasti ruutuun, jos tekstialue on pakollinen täyttää.

Add Form Element:

Text | Text Area | **Checkbox** | List | Separator | Note | reCAPTCHA | File | Insert Saved Form

New Checkbox [Hide](#) [Delete](#)

Label

Position ▼

Checked by Default

Required

Valintaruudun (checkbox) asetukset:

- **Label**, valintaruudun nimi.
- **Position**, ruudun paikka, vaihtoehtona vasen ja oikea.
- **Checked by Default**, onko ruutu valittu oletuksena.
- **Required**, rasti ruutuun, jos ruutu on pakollinen valita.

The screenshot shows the 'Add Form Element' dialog box. The 'List' option is highlighted with a red box in the top navigation bar. Below the navigation bar, the 'New List' configuration panel is visible. It includes a 'Label' field with the text 'New List', a 'Style' dropdown menu set to 'Dropdown', a 'Width (in pixels)' input field, a 'Required' checkbox, and a 'List Items' section with an 'Enter Items as Text' button and an 'Add' button. 'Hide' and 'Delete' buttons are located in the top right corner of the configuration panel.

Listan (list) asetukset:

- **Label**, listan nimi.
- **Style**, listan tyyli. Vaihtoehtoina pudotusvalikko, lista laatikko, valintanappi tai valintaruutu.
- **Width**, listan leveys pikseleinä.
- **Required**, rasti ruutuun, jos se on pakollinen valita.
- **List Items**, listan sisällön voi kirjoittaa avautuvaan laatikkoon. Listan elementit erotetaan pilkulla.
- **Add**, listan sisältö voidaan lisätä myös add -napista tuleviin laatikoihin. Laatikoida voidaan liikuttaa hiirellä ja näin vaikuttaa elementtien järjestykseen.

The screenshot shows the 'Add Form Element' dialog box with the 'Separator' option highlighted by a red box in the top navigation bar. The configuration panel below is titled 'New Separator'. It features a 'Label' field containing the text 'New Separator'. 'Hide' and 'Delete' buttons are positioned in the top right corner of the configuration panel.

Erottajan (separator) asetukset:

- **Label**, erottajan nimi.

Add Form Element:

Text | Text Area | Checkbox | List | Separator | **Note** | reCAPTCHA | File | Insert Saved Form

New Note Hide Delete

Label

Note

HTML

Ilmoituksen (note) asetukset:

- **Label**, ilmoituksen nimi.
- **Note**, ilmoituksen sisältö. Laatikoon voi kirjoittaa esimerkiksi lomakkeen täyttöohjeen.
- **HTML**, rasti ruutuun, jos ilmoituksessa halutaan käyttää HTML -tageja.

Add Form Element:

Text | Text Area | Checkbox | List | Separator | Note | **reCAPTCHA** | File | Insert Saved Form

New reCAPTCHA (reCAPTCHA field) Hide Delete

Label

reCAPTCHA:n asetukset:

- Label, reCAPTCHA:n nimi.
- Tarkempiin asetuksiin voi vaikuttaa lomakkeen asetuksista. Ne on valmiiksi asetettu Hyvinvointipiste Orkidean lomaketta ajatellen.

Add Form Element:

Text | Text Area | Checkbox | List | Separator | Note | reCAPTCHA | **File** | Insert Saved Form

New File Upload Valitse tiedosto Ei valittua tiedostoa Hide Delete

Label

Max file size (in kB)

Your host restricts uploads to 7MB

File Types
Enter a list of extensions separated by commas, e.g. ".txt, .rtf, .doc"

Only allow

Do not allow

Uploads

Upload directory

Using an upload directory will allow you to post links to uploaded files. Otherwise, Form Manager will manage the uploaded files for you in the database.

Upload URL

This will be the base URL used for links to the uploaded files. If left blank, no links will be generated.

Name format

This only applies if you specify an upload directory. Insert %filename% where you want the filename to appear. The rest will be used as a PHP timestamp format.

Tiedoston (file) asetukset:

- **Label**, tiedosto elementin nimi.
- **Max file size**, suurin mahdollinen tiedoston koko (kilotavuina).

File types eli tiedostotyyppit

- **Only allow**, salli ainoastaan nämä tiedostotyyppit. Tyyppit määritellään itse.
- **Do not allow**, älä salli näitä tiedostotyyppijä. Tyyppit määritellään itse.

Uploads eli lataukset

- **Upload directory**, kansio mihin ladatut tiedostot menevät.
- **Upload URL**, URL-osoite mikä oletuksena luodaan ladatulle tiedostolle.
- **Name format**, tähän määritellään miten ladatun tiedoston nimi muodostuu. Oletuksena tiedoston nimi muodostuu ajasta, jolloin tiedosto on ladattu.

Add Form Element:

Text | Text Area | Checkbox | List | Separator | Note | reCAPTCHA | File | **Insert Saved Form**

Insert Fields From:

Insert After:

Insert Saved Form -valikosta voi ladata aikaisemmin tallennetun lomakkeen kentät toiseen lomakkeeseen. Ensín valitaan mistä lomakkeesta kentät tuodaan ja sen jälkeen valitaan mihin kohtaan uutta lomaketta kentät asetetaan. Vaihtoehtona on heti alkuun (insert at beginning), heti loppuun (insert at end) tai minkä tahansa uuden lomakkeen elementin jälkeen.

4.2 Lomakkeen lisääminen sivuun tai artikkeliin

Lomakkeen lisääminen sivuun tai artikkeliin käy helposti muokkaimen avulla. Kappaleessa 2.1.2 Sivun muokkaimen asetukset kohta 16 on lomakkeen lisäämiseen käytettävä nappi. Siitä avautuu pudotusvalikko, josta valitaan haluttu lomake.

5 ULKOASU

Sivun ulkoasua voi muokata WordPressissä valmiilla teemoilla. Hyvinvointipiste Orkidealle on luotu kokonaan oma teema Orkidea. Tämän asetuksia voi muokata ulkoasun muokkaimesta, mutta sitä käytettäessä tulee osata CSS ja HTML kieliä. Näihin ei syvennyttä tarkemmin tässä käyttöohjeessa.

Ulkoasun muokkaamiseen kannattaa käyttää ammattilaista.

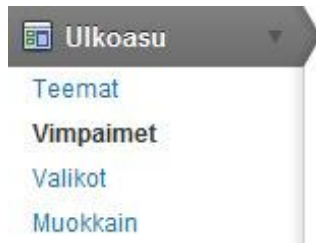
6 LISÄOSAT

Lisäosat laajentavat WordPressin käyttömahdollisuutta. Hyvinvointipiste Orkidean tarpeisiin on valittu viisi lisäosaa. Lisäosien asetukset on muokattu valmiiksi sivustoon sopivaksi. Tarvittaessa lisäosia voidaan ladata lisää. Hyvinvointipiste Orkidean lisäosat:

- **Akismet.** Lisäosa, joka estää roskapostin kommenttien ja paluuvieritteiden kautta.
- **Form Manager.** Tämä on lomakkeen luomiseen käytettävä lisäosa. Oletuksena WordPressissä ei voi tehdä lomakkeita.
- **qTranslate.** Tämän lisäosan avulla Hyvinvointipiste Orkidean sivustosta saatiin kaksikielinen. Kieliä on mahdollista lisätä tai poistaa tarvittaessa.
- **Simple Image Link.** Lisäosaa käytetään Hyvinvointipiste Orkidean sivupalkissa. Sen avulla saadaan lisättyä kuvia ja kuvalinkkejä.
- **WP Title 2.** Tämän avulla voi sivun tai artikkelin otsikosta ja URL -osoitteesta erinimiset.

7 VIMPAIMET

Vimpaimet ovat WWW-sivun sivupalkeissa käytettäviä elementtejä. Niitä voi lisätä ja poistaa niin paljon kuin tarvitsee. Jotkin lisäosat tuovat oman vimpaimen käytettäväksi. Hyvinvointipiste Orkidea käyttää Simple Image Link -lisäosaa.

Tässä oppaassa käydään läpi ainoastaan Simple Image Linkin asetukset. Muiden vimpaimien osalta voi kysyä neuvoa tai opiskella WordPressin sivulta (<http://wordpress.org/>) itse.

7.1 Simple Image Link asetukset

Simple Image Link

Title:
Simple Image Link
 Display title **1.**

Display image for the following users:
Not logged in At least this role **2.**

Image location (required): **3.**

Image dimensions - e.g. 123px or 50% (optional)
Width: Height: **4.**

Image alt text (optional):
Text to display after image (optional):
 Break between image and text **5.**

Alignment: **6.**

Link location (optional): **7.**

Link target:
Open link in the same window
 Use nofollow on link Use shadowbox on link **8.**
 Display image alt text as link popup (i.e. anchor title)

Additional padding - e.g. 10px or 1.0em (optional)
Above: Below: **9.**

Poista | Sulje Tallema

1. Kuvalle annetaan nimi (title) ja nimen näkyvyyden voi valita rastittamalla Display title (näytä nimi) -ruudun.
2. Pudotusvalikoista valitaan kenelle kuvat näkyvät. Oletuksena ne näkyvät kaikille.
3. Kuvan sijainti (Image location) kirjoitetaan URL -osoitteen muodossa. Kuvan sijainti on pakollinen tieto.
4. Kuvan koko ilmoitetaan pikseleinä tai prosentteina. Tämä tieto ei ole pakollinen.
5. Kuvalla voi antaa alt-tagin eli nimen, joka näkyy, jos kuva ei jostain syystä näy WWW-sivulla. Kuvalla voi laittaa myös kuvatekstin, joka näkyy kuvan alla. Kuvan ja tekstin väliin saa tilaa laittamalla rastin ruutuun.
6. Pudotusvalikosta valitaan missä kuva sijaitsee – vasemmalla, oikealla vai keskellä.
7. Jos kuvasta haluaa linkin, linkin osoite (link location) kirjoitetaan tähän.
8. Kovalinkin voi pudotusvalikosta valita avautuvan joko samaan ikkunaan tai uuteen ikkunaan. Muihin kovalinkin asetuksiin voi vaikuttaa valintaruuduista.
9. Kuvan ylä- ja alapuolelle voi lisätä väliä halutessaan.

Lopuksi klikataan tallenna ja kuva/kuvalinkki on valmis.

8 ASETUKSET

Asetukset on pääasiassa valmiiksi asetettu jo Hyvinvointipiste Orkidea varten. Muutama kohta on kuitenkin sellainen, jota voi olla hyödyllistä osata muokata myös myöhemmin. Tässä käyttöohjeessa käydään läpi yleisten asetusten kohdat, jotka ovat WWW-sivun ulkoasun kannalta hyödyllisiä.

Yleiset asetukset

Tuki ▾

Sivuston otsikko	Hyvinvointipiste Orkidea	1.
Kuvaus	Kerttu Huttunen, urheiluhieroja	Pari sanaa kuvaamaan sivuston aihealuetta.
Aikavyöhyke	Helsinki	UTC-aika on 31-8-2011 5.52.47 Paikallinen aika on 31-8-2011 8.52.47
Päivämäärän oletusmuoto	☒ 31.8.2011 ☐ 2011/08/31 ☐ 08/31/2011 ☐ 31/08/2011 ☐ Muokattu: j.n.Y 31.8.2011	2.
Kellonajan oletusmuoto:	☒ 8.52 ☐ 8:52 AM ☐ 08:52 ☐ Muokattu: G.i 8.52	
Kalenteriviikon ensimmäinen päivä:	maanantai	

Talleta muutokset

1. Sivuston otsikko ja kuvaus ovat asetuksia, johon voi haluta tehdä muutoksia. Sivuston otsikko ei Hyvinvointipiste Orkidean sivustossa vaikuta kuitenkaan suoraan WWW-sivulla nähtävään otsikkoon, koska se on kuva. Sivuston tietoihin se kuitenkin tallentuu. Kuvaus sen sijaan näkyy otsikkokuvan alla ja sitä voi muuttaa sekä nähdä tuloksen WWW-sivulla.
2. Aikaan liittyviä asetuksia voi myös muokata halutessaan. Aikavyöhykettä tuskin tarvitsee muuttaa, mutta sekin on mahdollista. Päivämäärän ja kellonajan oletusmuodot on valittu sen mukaan miten suomalaiset ovat tottuneet ne näkemään. Ne voi kuitenkin muuttaa sellaiseksi kuin itse haluaa. Kalenteriviikon ensimmäinen päivä on Suomessa yleisesti maanantai, mutta tarvittaessa senkin voi vaihtaa.

Muista tallentaa tehdyt muutokset.